

enXARXA'T.

REVISTA DE LA XARXA DE DINAMITZACIÓ LINGÜÍSTICA DE LA UB

0

Primavera de 2002

Exemplar gratuït

I Premi Arrelats de narrativa breu

Una conversa amb Erasmus i Sòcrates

Llegirem algun dia Gaudí?

El llenguatge i els tòpics

A l'hora de fer la presentació d'ENXARXA'T podríem dir tot el que es diu habitualment per definir un nou projecte editorial: «neix de la voluntat de ser un espai de comunicació entre les comissions que componen la Xarxa de Dinamització Lingüística...», on es deixin sentir les veus diferents d'estudiants, professorat i PAS. Fugim del tòpic i de les frases solemnes. Per comptes d'això, hem pensat deixar-nos portar pel títol mateix. ENXARXA'T i, a partir d'aquí, que cadascú faci el recorregut que més li agradi...

D'entrada hi caben trames diferents. Al territori de «Fondària» podem resseguir petjades de diferents pensaments que s'endinsen en un mar d'idees i reflexions sobre aquest món nostre global (diuen), on les imatges sovint no valen més que mil paraules i cada dia comencem de cap i de nou, perquè l'oblit del que havíem après s'ha fet professió.

Avancem. Una altra retícula ens mostra fragments de realitat: la quotidianitat de la vida dels estudiants, estudiants que vénen de fora a fer-hi estada. Farem amb ells àpats variats amb primer plat de paella, escudella, *gazpacho* o *polbo á feira*; de segon, caldereta o fricandó i, de postres, *Strudel*, tiramisú o carquinyolis.

A l'«Entretesta» fem una pausa i deixem la malla. La xarxa enxampa també el temps que fuig d'estudi i s'alimenta d'art i engrunes de música i cinema. Hi trobarem bons records en forma de ressenyes; aquest cop, la nostàlgia d'un Sisa recuperat, la tradició alternativa de Mesclat i altres músiques avançades. No ens oblidem de la poesia feta des de l'Aula, parem-hi l'orella, les paraules s'escolen...

Des d'una altra reixeta trepitgem el mar urbà del Raval de la mà de qui s'ha volgut perdre pels seus racons: aromes salades i orientals. Continuem, la xarxa s'engrandeix i s'atansa, una vegada més, al món quotidià dels estudiants amb receptes de bona salut.

La xarxa es va tancant, l'hem resseguida gairebé tota, resta un conte obert que continuarà en la propera malla.

Deixem pas a aquest primer número d'ENXARXA'T. Voldríem que tingués continuïtat, i des d'aquestes línies, us recordem que estem oberts a les aportacions i els suggeriments de qui hi vulgui participar.

2 PRESENTACIÓ

FONDÀRIA

- 3 El llenguatge i els tòpics.
Jesús Tusón
- 6 Les universitats catalanes i la LOU.
Eva Pons

QUEDEM AL BAR

- 7 Una conversa amb Erasmus i Sòcrates.
Cesc Mas
- 11 L'ALTRA VIDA DE L'ESTUDIANT.
Laura Montaña

SEPARATA

- 15 EL NORD. I Premi Arrelats 2001.
Andreu Navarra

SALUT!

- 20 És possible superar la carrera sense morir
en l'intent? Roman Romero

ENTRETESTA

- 23 Mots encreuats.
Maria Palomeras
- 26 El concurs enxarxat.
Pau Guimerà

CONTE INTERACTIU

- 29 Traïció tecnològica.
Gemma Lienas

L'ENTREVISTA

- 32 Quatre paraules amb... Mikimoto.
Pau Arbat, Cesc Mas i David Medina

FORA D'HORES

- 13 Zona de poesia
L'Aula de poesia de la UB. Eva Calafell
- 14 Zona de cinema
Gostford Park. Jordi Trilla
Caminantes. Rita Puig
- 16 Zona d'art.
Llegirem algun dia Gaudí? Andreu Navarra
I des del cim les paraules. M. Mercè Compte
Recomanacions culturals. Laura Velasco
- 22 Zona musical
Mesclat per Pau Arbat
Live from mars de The Innocent Criminals
per Carles Llensa
Visca la llibertat de Sisa amb Pascal Comelade
per Josep Cara
- 23 Zona de lectura
La hipòtesi de la independència d'Albert
Branchadell per Javier Solano i Natxo Sorolla
- 25 Trepitjant la zona
Elogi del Raval. Anna Guilera

Consell de redacció (format pels becaris de la Xarxa de Dinamització Lingüística de la UB i tècnics del Servei de Llengua Catalana de la UB): Pau Arbat, Maria del Mar Barsó, Josep Cara, Georgina Castellà, Daniel Escribano, Laura Guilera, Pau Guimerà, Carles Llensa, Montse Llepart, Conxa Planas, Cesc Mas, David Medina, Laura Montaña, Maria Palomeras, Roman Romero, Albert Solé, Laura Velasco. Coordinació general: Georgina Castellà, Montse Llepart, Cesc Mas. Coordinació de seccions: Pau Arbat, Josep Cara. Col·laboradors d'aquest número: Xavier Albons, Joan Ramon Berengueras, Miquel Calçada, Eva Calafell, Miquel Caminal, Núria Castells, Juan Pablo Catalano, M. Mercè Compte, Chloé Duchaussoy, Anna Guilera, Jordi Juan, Selma Leung, Gemma Lienas, Pere López Tolosana, Andreu Navarra, Javier Olano, Jaume Palau, Giles Plowden, Eva Pons, Rita Puig, Mario Richter, Susana Santamaría, Natxo Sorolla, Jordi Trilla, Jesús Tusón. Revisió lingüística: Servei de Llengua Catalana de la UB.
Edita: Servei de Llengua Catalana de la UB.
Disseny i fotografia de la coberta: Laura Velasco.
Disseny i maquetació: L'apòstrof, SCCL.
Fotolits: Addenda, SCCL; Imprimeix: Gramagraf SCCL.
DL B-22352-02

ENXARXAT té una periodicitat bianual. Els articles de la revista reflecteixen exclusivament l'opinió de qui els signen. Per participar en el proper número o publicar una carta d'opinió, escriu-nos a enxarxat@slc.ub.edu.

Amb el suport tècnic del Servei de Llengua Catalana de la UB.

Amb la col·laboració del Vicerectorat de Política i Qualitat Lingüístiques i del Vicerectorat d'Estudiants de la UB.

El llenguatge i els tòpics

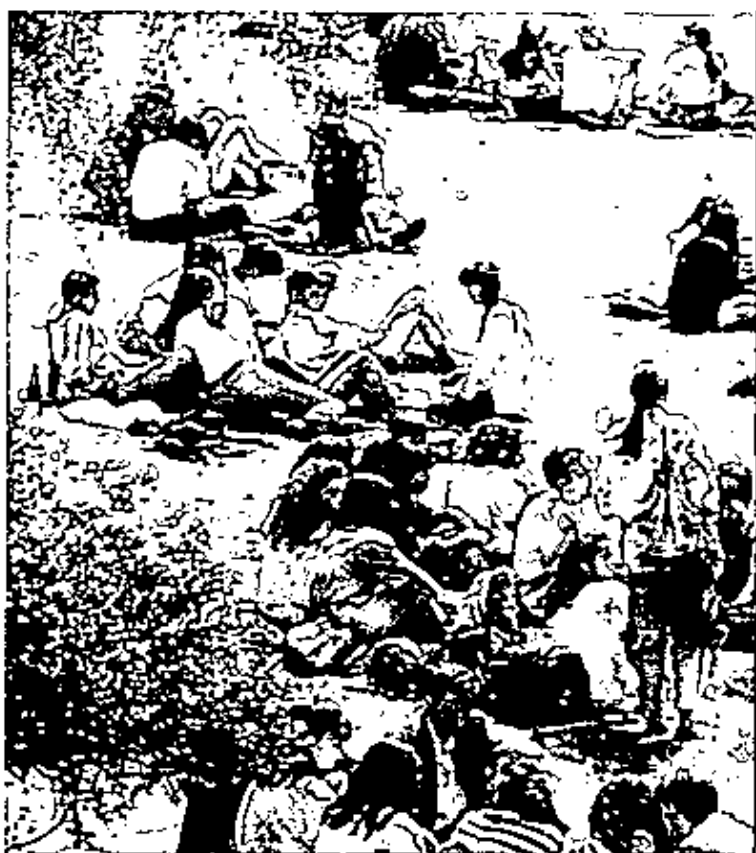
Bo o dolent, net o brut, blanc o negre, fàcil o difícil... En totes les llengües del món (pel que sembla i diuen) hi ha paraules com aquestes, còmodes i perilloses: els antònims. Còmodes, perquè ens simplifiquen la vida; perilloses, perquè ens la simplifiquen massa. I potser com a conseqüència de la universalitat dels antònims (és una suposició del tot personal i, doncs, subjectiva i discutible) hi ha un munt de religions que juguen amb els tòpics bipolars: déu i dimoni, cel i abisme, virtut i vici.

Els tòpics socials

Més encara, moltes societats (inclosa la nostra) han establert unes categories antonímiques que hi funcionen com a reguladores del bon comportament: *treballador o gandul, fidel o infidel, educat o descortès, puntual o impuntual, obedient o rebel*. D'aquesta manera, els individus que són un compendi dels primers membres de les parelles (treballadors, fidels, educats, puntuals, obedients, etc.) seran considerats com a membres predilectes de la societat. En canvi, els que puguin ser definits amb els segons adjectius en restaran exclosos. I val a dir, si no som innocents, que l'adjudicació d'aquestes darreres etiquetes es podrà fer, tot sovint, de manera interessada i sense gens de fonamentació real: només amb la intenció d'excloure de la societat les persones incòmodes que no es deixen assimilar per uns poders de dignitat del tot discutible.

De manera paral·lela (als antònims, a les religions i a l'etiquetatge de les persones) els humans tenim una tendència molt forta a fer-nos còmoda la vida i ens instal·lem de valent en els tòpics bipolars: «els escocesos són garreps (nosaltres, és clar, generosos)», «els alemanys són capsots (nosaltres, en canvi, som imaginatius i sensibles)», «els mexicans són ganduls (no pas com nosaltres, treballadors)». Per

aquesta via, és clar que ens tanquem la porta del coneixement veritable i fugim de la comprensió de la realitat (que sempre és molt i molt complexa): perquè les etiquetes, un cop ben enganxades, ens ofereixen el món, els grups humans i les cultures prèviament empaquetades i classificades. Així doncs, amb els estereotips podem anar per la vida creient que ho sabem tot amb anticipació i ja no caldrà que ens prenguem la molèstia d'esbrinar, per nosaltres mateixos i amb calma, potser fins i tot amb dolor, com és el món en realitat, com és la gent que hi viu i com són les cultures que es despleguen davant dels nostres ulls.

Les profunditats dels tòpics

Tot això val també per a les llengües. Però, en aquest cas, les coses són un pèl diferents (o molt més complicades, encara). S'ha dit de vegades que una llengua és el vestit del pensament, però aquesta metàfora és del tot inadequada i, d'altra banda, molt pobre. També es pot sentir, de tant en tant, que la llengua és com la pell pròpia: una altra analogia improcedent, si bé la pell és més difícil de canviar que un vestit. Una llengua és molt més que tot això: és el programari (*software*, si voleu) del cervell, una part essencialíssima de la nostra condició d'*Homo sapiens* (que inclou, per cert i com és del tot evident, la facultat d'adquirir i usar més d'una llengua: és clar que no hi ha cap possibilitat d'aprenentatge de llengües segones sense la llengua primera, que és la que ha posat en moviment els nostres dinamismes innats com a parlants).

És per això, per la condició primerenca d'aquest programari, que els tòpics sobre les llengües estan tan arrelats i són tan difícils de desfer: la llengua pròpia és tan nostra, tan natural, tan imperceptible en l'ús habitual (algú ha dit que és com la respiració o com els batecs del cor) que, quan la fem present en un acte d'autoconsciència, ens sembla la llengua per antonomàsia. I normalment la fem present quan en sentim parlar una altra que ens és del tot desconeguda, cosa que ens omple d'inseguretat («si aquests parlen una llengua que no puc entendre, segur que estan malparlant de mi»).

Els tòpics sobre les llengües, opinions bipolars, estereotipades, sense fonamentació ni matisos, són molt variats: llengües dolces o aspres (algú ha llepat una llengua, alguna vegada?); fàcils o difícils (per a qui?, el japonès és la llengua més fàcil per als japonesos); clares o fosques (ens ha enlluernat alguna llengua?, hem ensopagat a causa de la seva foscor?); masculines o femenines (s'ajuntaran l'idioma suec i la llengua portuguesa i tindran descendència?). Tots aquests tòpics són fàcilment impugnables; i, al capdavant, impostures com aquestes, que podríem considerar menors, potser no faran un mal irreparable i les podrem deixar anar a l'hora del cafè. No faran gens de mal, sempre que no formin part d'una manipulació programada per desprestigiar altres llengües (les aspres, difícils, fosques i femenines, vet aquí el prejudici masclista). Mai, però, tindran sentit en una classe de lingüística, perquè no hi ha llengües «fosques» o «dolces»; per la mateixa raó que, en física, no hi ha àtoms «antipàtics», ni en medicina hioides «trapelles» o en biologia proteïnes «marxoses». Cada cosa, doncs, en el seu lloc.

Els tòpics destructius

En canvi, hi ha tòpics perillosos que per força han de tenir l'origen en operacions planificades per tal d'aconseguir l'extensió del complex d'inferioritat. Són els tòpics que diuen, per exemple, que hi ha llengües de cultura, internacionals i amb centenars de milions de parlants; la qual cosa deu voler dir (un altre cop l'operació antonímica, ara calculada) que les altres són d'incultura, locals i amb un nombre de parlants més aviat ridícul. I cal dir enèrgicament, des del punt de vista lingüístic (i ètic, i humà), que cap llengua és millor o pitjor que una altra, que les llengües són sistemes neutres d'expressió que, donades les circumstàncies, s'adapten perfectament a les necessitats dels grups humans: fa cent anys, en l'anglès de Dickens no es podia parlar d'informàtica i sembla que ara sí; la ciència medieval va tenir en l'àrab el seu vehicle expressiu; demà potser serà el torn del japonès, el xinès o el swahili. Perquè totes les llengües poden ser el mitjà de les expressions més quotidianes i de les més sofisticades, si els grups humans que les fan servir són lliures i volen desplegar la terminologia necessària. Si avui l'anglès és la llengua de les ciències i les tècniques, no és perquè l'anglès tingui unes condicions estructurals especials (és una llengua com qualsevol altra i tan respectable com totes), sinó perquè, no siguem innocents, el món té, avui, un determinat centre de poder.

Arribem al món sense tòpics, perfectament oberts al futur, capaços de desplegar les nostres potencialitats en qualsevol grup humà i en qualsevol entorn del planeta; capaços, també, de fer nostra qualsevol de les sis mil llengües que encara hi bateguen. Però en el nostre itinerari vital (i sobretot a causa de determinades orientacions «educatives») anem omplint de tòpics el nostre bagatge. Això deu voler dir, també, que arribem a la universitat carregats, poc o molt, d'opinions estereotipades, una mena de ganga que forma part de la nostra dotació personal. I bé, si algú així ho vol, potser ens trobem en el lloc ideal per bandejar els tòpics, per aprendre a viure en la complexitat, en la crítica i en l'univers dels matisos; per entendre que els antònims s'han de prendre a dosis prudentes i sense creure que les coses, les persones i les llengües són o això o allò. I, si més no, una actitud oberta i intel·ligent pel que fa a la igualtat i la dignitat de les llengües ens aplanarà el camí perquè puguem aprendre'n algunes més, en un món cada cop més obert. Perquè no hi ha cap entrebanc més gros per a l'adquisició del coneixement que creure cegament en els tòpics. Ja ho va dir el gran Bertrand Russell: «l'ortodòxia és la tomba de la intel·ligència».

Jesús Tusón
Professor de Lingüística
Universitat de Barcelona

Les universitats catalanes i la LOU

Des del propussat 13 de gener, la LOU ja és la llei bàsica que regeix el funcionament de les universitats catalanes. Certament, per a la majoria d'estudiants i professors aquesta data no s'ha viscut com un trasbals en el desenvolupament de les tasques d'estudi, ensenyament i recerca. Si totes les lleis tenen una capacitat limitada per configurar la realitat, això es palesa especialment en aquest àmbit, on la projecció i efectivitat dels mandats legals depèn també de l'actuació de la comunitat acadèmica. Tanmateix, la substitució del marc normatiu estatal és un fet important, que motiva diverses reflexions sobre el seu origen, el contingut i les perspectives de futur.

Diguem-ho ras i curt: el procediment d'elaboració de la LOU no pot qualificar-se òbviament d'exemplar des d'un punt de vista democràtic. Davant l'actuació prepotent del Govern central i la seva majoria parlamentària, les idees d'imposició, de recuperació del control polític sobre els centres de coneixement i de regressió de la igualtat d'oportunitats van sentir-se amb força intensitat en la resposta universitària. I el record d'aquestes idees hauria de continuar esperonant la defensa d'una universitat pública catalana de qualitat, per bé que aquesta tasca haurà de dur-se a terme comptant amb l'actual marc legal.

Tot i que un examen detingut del text de la LOU revela que una part molt significativa del seu contingut (més del 70 per cent) és una reiteració de FLRU del 1983, el més interessant és indagar les raons del que ara s'aprofita i del que canvia. En aquest sentit, s'observen algunes opcions fortes del legislador, com ara l'explicitada en l'«Exposició de motius» d'«impulsar la acció de la Administració General del Estado» en l'àmbit universitari. Les comunitats autònomes —algunes de les quals ni existien quan s'aprova l'FLRU— reben un cert reconeixement del seu àmbit d'actuació estatutària definit. Per la seva banda, l'autonomia de les universitats pateix algunes retallades en els aspectes econòmics, de govern i de professorat, malgrat que es mantingui bàsicament el model —o l'absència de model— de la legislació anterior.

A banda de la valoració que mereixin els aspectes concrets introduïts per la

LOU (el sistema d'elecció del rector, l'estructura del professorat, l'habilitació estatal per a l'ingrés als cossos docents, l'accés dels estudiants o els mecanismes d'avaluació i rendició de comptes), aquests no responen a una opció clara per dotar les institucions universitàries dels instruments legals i econòmics adequats per afrontar el repte de la societat del coneixement i l'obertura definitiva envers la Unió Europea. La solució d'aquestes mancances no pot vincular-se tampoc als possibles problemes d'inconstitucionalitat de la LOU —que, a l'espera del pronunciament del Tribunal Constitucional, no afectaran el cos bàsic de la llei—, però sí, en certa mesura, al marge d'intervenció restant per al legislador català, per exemple, respecte de les qüestions lingüístiques.

En efecte, la llengua és un dels temes obviats per la LOU i que obligaran a adoptar decisions importants en un futur proper. Així, per exemple, la llei reguladora del sistema universitari català hauria de preveure la necessària capacització lingüística del professorat estable que exerceix a Catalunya. Les proves d'habilitació estatal, que ja salvaguarden una igualtat bàsica en l'accés als cossos docents, permetrien introduir posteriorment el requisit del coneixement del català. I el mateix requisit ha d'aplicar-se al professorat contractat, amb les excepcions pertinents per garantir la suficient flexibilitat. També cal explorar altres possibilitats per enfortir l'oficialitat del català i la garantia dels drets i deures lingüístics, d'acord amb les competències pròpies de la Generalitat.

Les universitats compartiran, alhora, una responsabilitat important en la política lingüística, atès que el districte obert, la creació de l'espai europeu d'ensenyament superior, la competitivitat institucional o les noves tecnologies comporten la definició de noves estratègies de foment de la utilització del català en aquest àmbit. Per bé que no calgui cercar en la llei estatal pautes bàsiques d'actuació, també en aquesta matèria és important per als universitaris tenir ben present que la LOU no ens faci perdre el nord.

Eva Pons

Professora de Dret Constitucional
Universitat de Barcelona

Una conversa amb Erasmus i Sòcrates

Cada any arriben a les nostres aules centenars d'estudiants de fora de Catalunya, procedents de diversos punts del món. Hem decidit convidar cinc companys amb històries diferents damunt les espatlles perquè intercanviïn punts de vista sobre la seva vida a Barcelona.

ERASMUS
SÒCRATES
7

El primer a tastar la coca de iogurt que hem preparat per a l'ocasió és el Juan Pablo, un estudiant argentí que viu a Badalona i es mou en bicicleta, fent honor als seus estudis de Magisteri d'Educació Física. Al seu costat, la Chloé, una francesa enamorada del barri de Gràcia i encuriosida per prendre el pols a la gent d'aquí, per saber com som i què pensem. Entre nosaltres també hi ha la Susana, una càntabra d'ànim vital i alegre que ha trobat a Catalunya l'amplitud de mires que buscava. La representant anglòfona és la Selma, estudiant de la Universitat de Bristol familiaritzada amb el català molt abans d'arribar. I en Mario ve de terres germàniques, de Leipzig, on la convivència amb una barcelonina li va despertar una curiositat irrefrenable per saber més coses de nosaltres.

—La primera pregunta que em ve al cap és per què vas venir a estudiar a Barcelona?

Chloé: Sí, perquè és una ciutat activa, molt cultural, i té una bona qualitat de vida. Bé, i a més és a prop de França, així que si m'enyoro puc tornar ràpid (rialles).

—Tu, Juan Pablo, ho tens més difícil per tornar...

Juan Pablo: Molt. I encara més amb la crisi! En el meu cas venir aquí a estudiar va tenir molt a veure amb el fet que l'INEF de Catalunya és molt prestigiós i va prendre molta rellevància a partir dels Jocs Olímpics de Barcelona. Per una lesió física no vaig poder fer les proves físiques i per tant no hi vaig entrar, però al setembre vaig presentar-me a la selectivitat i, per no perdre un any, vaig decidir entrar a Magisteri.

—Susana, abans de venir aquí havies estudiat a Salamanca i a Anglaterra, oi?

Susana: Jo vaig elegir Salamanca per començar els meus estudis de Filologia

Anglesa, però després de dos anys no estava gens contenta. Vaig estudiar un any a Anglaterra i quan vaig tornar vaig decidir canviar-me. Jo volia anar a Barcelona per moltes raons. Com a filòloga que sóc, m'agraden molt les llengües en general. La segona raó és perquè els plans d'estudi aquí a Barcelona i la mentalitat en general de Catalunya i Barcelona són molt oberts.

Mario: Jo vaig venir cap aquí perquè vaig viure mig any amb una barcelonina i ella em va influir una mica. Sempre que la sentia trucar per telèfon m'agradava molt la llengua. Per això em vaig decidir de fer un curs de català a Alemanya i al final vaig trobar un curs a una ciutat a la vora de la meua, de Leipzig. I gràcies a aquest curs també vaig aconseguir el programa ERASMUS.

—I tu, Selma, de quina ciutat d'Anglaterra ets?

Selma: De Londres, però estudio a la Universitat de Bristol. La meua carrera és d'Estudis hispànics i quan es comença es pot escollir portuguès o català. I quasi tota la gent va escollir portuguès però només tres persones vam triar català. I vaig triar Barcelona

perquè hi podia practicar castellà i català alhora.

Susana: També hi ha València...

Selma: Sí, però allà poca gent el parla perquè està considerat una mica de pagès. I tu Susana has parlat català des de sempre?

Susana: No. Vaig començar a parlar català el juny passat. Perquè jo no el parlava, em feia molta vergonya, però després d'un curs a la Universitat i un curs a Normalització Lingüística... I després no vaig parar.

Mario: Havies estudiat català a Salamanca abans?

Susana: No, no. Jo vaig començar aquí.

Chloé: Fa un any i mig?

Susana: Fa un any i mig que sóc a Barcelona, però des de fa nou mesos que parlo català! No n'hi ha per tant! Tu veus de França i per a tu és una llengua romànica i no és tan difícil. Ells que són germànics potser sí que és més difícil, però per a tu i per a mi...

Chloé: Jo aquí tinc amics francesos i catalans, però fan l'esforç de parlar-me en castellà i... No tinc tantes oportunitats de parlar català. Em fa vergonya.

Susana: Escolta la ràdio i mira la tele! I llegeix molt. Escoltant i forçant la gent que et parli en català, si no, no el podràs parlar mai. A la meua Facultat des del principi vaig dir: jo sóc de Cantàbria però vull que em parlin català.

Juan Pablo: El que jo necessito és desinhibir-me una mica. Per teatre o alguna cosa així m'aniria molt bé.

Susana: Et fa vergonya parlar català, oi?

Juan Pablo: És com donar una cosa molt íntima de tu mateix. I ho saps bé però no ho vols dir. Parlo amb algunes companyes de tant en tant i al principi m'ho penso molt. I per dir cada oració m'ho penso com cinc o deu segons abans.

Susana: Has de forçar-te. Per exemple, aquí, que ell parla català i jo també, has de forçar-te. El meu sentiment era el mateix, encara que *hagis* faltes, tu, parla català.

—Suposo que t'ha de ser igual el que puguin pensar els altres de com parles. Has de tenir molta voluntat i has de superar una barrera molt forta, oi?

Mario: Però és encara més forta per als estrangers que vénen d'un país hispanoparlant. Perquè els que vénen d'un altre país de tota manera han de superar la vergonya, saps? Fa igual si és català o castellà i per això penso que és un cas especial per a la gent. En canvi els hispanoparlants, com que tenen sempre la possibilitat de parlar en castellà...

Susana: És per això que no parlo bé el català, perquè és tan semblant i tothom entén el castellà... Així és que seguim parlant castellà... Jo també trobo que és més fàcil per a vosaltres parlar català que per a nosaltres... perquè el català també té un sentit polític. No per a la gent d'Amèrica, però jo sé que gent de la resta d'Espanya tenen aquest sentit polític i és per això que de vegades no el parlen. És molt estrany. Però és una connotació que té i ja està.

—Abans un de vosaltres feia referència a la imatge de Barcelona lligada als Jocs Olímpics. La imatge que teníeu de la ciutat abans de venir es correspon amb el que us heu trobat després?

Mario: Vaig estar a Barcelona uns quants dies fa tres o quatre anys però només tenia les experiències bones al cap. Crec que és una altra cosa si només vens com a turista o si t'hi estàs més temps. Em costa molt... La ciutat provoca molt d'estrès, i encara no hi estic acostumat del tot. Ara ja em va millor però encara em cansa.

Chloé: Jo ho compare amb París i tu dius que Barcelona provoca estrès, però és que París encara més i el metro és pitjor que aquí. Aquí és bastant net, tens lloc... I també els autobusos són molt pràctics. Penso que tot el que és comunicació, la vida urbana, és molt pràctica...

Susana: Jo també ho penso perquè tinc amics a Premià de Mar, Badalona i això del Nit Bus va molt bé, eh! Sí, és clar, cada hora, però almenys teniu un bus cada hora.

Chloé: La primera vegada que vaig venir anava amb els meus pares de turista i vaig viure una mica un somni. Vaig veure tota l'obra de Gaudí, sobretot els aspectes culturals de la

ciutat... I és diferent viure-hi. Jo tenia que aquí es parlés molt català, i com que jo havia après més el castellà i estic aquí per perfeccionar el meu nivell, tenia de només tenir gent que parlava català.

Juan Pablo: Una premissa que jo tenia era que els catalans són una mica tancats, en la seva forma de ser i fins i tot en el seu idioma, cal entrar-hi, ficar-s'hi. I tot just començar no l'entenia. La trobava una llengua difícil. Algunes paraules em sonaven com el francès i altres com el castellà i altres res de res. I vaig començar a frustrar-me una mica.

Mario: Vull comentar una altra cosa que sempre se'm fa molt estranya. Si preguntes pel carrer en català, així que es noti que ets estranger, et contesten en anglès. Em passa moltes vegades. No vull generalitzar, però passa.

Chloé: En anglès? Ah, no! A mi em contesten en castellà.

Mario: Alguns s'alegren molt sobre això. Ah, mira, un estranger que parla català! I d'aquests també n'hi ha que em contesten en anglès. Em pregunto: no sé què pensen!

Susana: Volen practicar! Hi ha molta gent que vol practicar.

Mario: I el meu anglès és de nivell molt baix...

Juan Pablo: A mi per la zona de les Rambles i la catedral molta gent em preguntava alguna cosa en anglès i al metro també. Em trobava amb gent del tot perduda que em preguntaven i m'assenyalaven el cartell que deia «Sortida». I no sabia com explicar-los-ho en anglès. Així que els deia: acompanyeu-me!

Susana: Jo és que visc a prop de les Rambles i a mi m'agrada per això. Perquè hi escolto danès, alemany, anglès, xinès, japonès, àrab...

—T'agrada Ciutat Vella, vaja... I als altres, quin barri us agrada més?

Mario: Gràcia i Sants. Sants sobretot perquè hi ha una bona escena alternativa. Hi ha cases *okupes*. M'agrada molt l'ambient. Tenen bar a dins i sempre hi fan pel·lícules.

Juan Pablo: Jo encara estic coneixent la ciutat, però una zona que m'encanta moltíssim és Pedralbes. No ho negaré. És una zona molt bonica.

Chloé: És el barri *pijo*, oi?

Susana: I per sortir a la nit també?

Juan Pablo: No, com a barri. Com a zona residencial.

Chloé: Jo penso que cada barri té un encant propi però conec bé Gràcia perquè hi visc, i m'agrada molt perquè hi ha molta animació. És com un poble. Ahir hi havia la Festa de Sant Medir i llançaven caramels. Tinc caramels si en voleu... (treu una bossa de caramels i ens n'ofereix). I, si no, el barri Gòtic també m'agrada molt per caminar i sortir. És bonic... Ciutat Vella, tot aquest barri.

Susana: Jo conec molta gent àrab de comprar carn a les carnisseries *halals* i fa dues setmanes que vaig anar amb un amic àrab al centre del Raval... Increïble! Estava al Marroc, al Marroc!

Chloé: El barri *Xino* també.

Selma: Jo visc al barri *Xino*. Al carrer Reina Amàlia. Heu vist *En Construcció*? L'edifici és el meu. Per viure, m'agrada el Raval, perquè les botigues obren fins a les onze. Per a mi és molt convenient perquè els supermercats tanquen a les nou.

Juan Pablo: A mi al principi fins i tot em feia ràbia que amb els horaris fossin tan puntuals. Per exemple, jo a l'Argentina trobava una fruiteria oberta fins a les tres de la matinada. També és per la situació d'allà. Si no treballes moltes hores no arribes a final de mes. Però aquí em vaig acostumar a haver de córrer per arribar als llocs.

—Heu tingut cap problema important pel fet de venir de fora? Costa encara més trobar pis si no ets d'aquí?

Susana: Jo et diria una cosa que m'està passant ara mateix amb el meu xicot. Ell és del Perú, però el seu pare és italià. Per a mi no va ser cap problema llogar un pis però a ell li està costant moltíssim. Els argentins i els urugaians potser ja és diferent, però d'altres com els equatorians ho tenen més difícil. Tinc amigues africanes que han tingut problemes. Coses desagradables.

Juan Pablo: Quan vaig arribar la gent la vaig trobar molt bé. Sociable i oberta. Però a l'hora dels papers tot canviava. Tinc una anècdota molt graciosa d'això. Vaig anar durant tota una setmana a fer cua des de molt d'hora al Govern Civil i quan em va arribar el torn dos tipus es posen davant meu. I evidentment no em vaig quedar mut sinó que vaig dirigir-me al guàrdia civil en català. I ho va entendre perfectament, tu! Va ser increïble! Jo intentant dir-li que jo anava abans... Hi havia com dues cues i tot era tan confús... En aquell moment de debò que vaig agrair poder parlar català.

—I la manera com funcionen els estudis aquí és molt diferent a la del vostre lloc d'origen?

Selma: Penseu que la relació entre professors i estudiants és més formal aquí que a Anglaterra. Aquí no hi ha molt de contacte, conversa... Només és el professor qui parla i l'estudiant es limita a escriure.

Juan Pablo: A mi em passa una mica a l'inrevés. Em sembla que els professors tenen un vocabulari més pràctic, més proper que a l'Argentina. Allí som més conceptuals, més teòrics. Es porten més les definicions i tot això.

Susana: La meua experiència a Salamanca és que la relació entre l'alumnat i el professorat no existeix. El professor és el catedràtic, el Déu. I quan vaig anar a Anglaterra vaig trobar una gran diferència. A la UB amb el professorat jo trobo que hi ha una relació molt maca. Si tu vols més informació, vas a les tutories i ja està. És veritat que la universitat anglesa és molt pràctica, però és que també és molt més cara i està concertada, no és del tot pública. Vosaltres pagueu més diners per anar-hi, teniu més materials i...

Selma: No té res a veure amb els diners. És la manera d'ensenyar que canvia.

Juan Pablo: Jo he observat que aquí la majoria dels estudiants no van a les tutories. Com a últim recurs, potser sí. I jo en canvi, des del primer dia de classe li pregunto què farà a la propera sessió, quins llibres em recomana... Algunes companyes m'han arribat a dir: «Tens un petit defecte. T'apropes massa al professor i això a la gent no li agrada gaire. Tens molta facilitat per parlar i als professors tampoc els agrada.» Però jo penso que elles no aprofiten el que tenen.

Cesc Mas

Servei de Llengua catalana
Fotografies: Laura Velasco

L'altra vida de l'estudiant

Diuen que cada persona és un món. Sense ser tan metafòrics, i no sense una mica d'ironia, podríem dir que, de món, només en coneixem un, i que, per tant, si hem de començar a buscar diferències entre el nostre i «els altres», la imaginació ens pot deixar construir castells a la sorra. Parlem una mica d'aquest col·lectiu del qual formem part però des del punt de vista que ens uneix, deixant de banda tots aquells aspectes que ens fan ser únics, que no acostumen a ser més que això quan ens els mirem des d'aquest vessant, aspectes que constitueixen el propi jo. Aspectes interessants, però poc útils per a la vida social i diversa a la qual ens ha tocat assistir. La insistència en la recerca de les diferències té sovint per conseqüència una divisió que ens situa en ribes oposades.

Potser, una bona manera d'animar la construcció d'aquests ponts, que ens ajuden a trobar-nos en un punt mitjà amb l'objectiu de poder parlar i entendre'ns, seria fent pràctiques en un pis compartit durant l'època que som estudiants. Gairebé m'atreviria a fer l'adaptació següent —tot i que reconec la fe que tinc en totes dues versions—: la convivència és la mare de la ciència. Les mesures que es prenen contra els desertors de les rodes de neteja i mante-

niment del pis en temporada de futur acadèmic incert, que solen ser tots els membres que l'habiten, són admirables ja que corren temps de brutícia acomodada i de gèrmens que fan el mateix que la brutícia, o sigui, que s'acomoden a la nevera, i tots ells, en un acte de proesa, tornen la dignitat a aquells aliments comestibles separant-los d'altres formes de vida insana.

Per parlar d'aquest sistema de vida tan famós entre els estudiants ens hem dirigit a Pere López Tolosana, un psicòleg que va cursar aquesta carrera a la Universitat de Barcelona. Actualment treballa al TEB (Taller Escola Barcelona), una cooperativa dedicada a la integració social i laboral de persones amb disminució; col·labora amb la revista *Preuniversitari*; i també s'encarrega del taller literari de la LIRC. L'any 1999 va publicar la seva primera novel·la *Estudiants?*, la qual tracta en clau d'humor el pas cap a la vida adulta que fan els seus protagonistes. Aquests són quatre: un nouvingut a la desconeguda i gran ciutat, un estudiant alemany que ha vingut a estudiar a Barcelona amb una beca ERASMUS, una noia que just ha acabat els estudis i s'ha posat a treballar i, finalment, un noi que combina la carrera d'arquitectura amb feines que vénen i van.

La teva primera novel·la, *Estudiants?* gira al voltant de la vida d'uns estudiants. Com és que el teu primer relat se centra en aquest món estudiantil?

Perquè era una manera de tancar aquella etapa, amb una espècie d'homenatge. Mai no m'havia posat a escriure abans.

Pots trobar un punt en comú entre els quatre protagonistes del llibre? Sota el meu punt de vista, el que tenen tots (i, en present, alguns encara tenim) és

aquest punt d'assaig sobre què vaig fent ara, en l'actualitat, per tal de no ser mai..., o, tot al contrari, hi ha qui té ben clar fins on vol arribar, no ho trobes?

Sí, estan en un moment en què s'encara el futur laboral, tots quatre amb incertesa, però això és un dilema clàssic de la humanitat, potser no tan romàntic ni tan tractat literàriament com d'altres, però ineludible. El plantejament sobre allò que fas no s'acaba mai. I sí s'acaba, és que mor la professionalitat.

A alguns dels títols dels capítols del

llibre són els següents: «La festa», «La noia», «El mobiliari», «L'espècie, l'adaptació i el medi», «La nevera», «L'alimentació», etc. En un cas, fas referència a «La facultat», i en un altre, a «Els exàmens». Per això hi ha l'interrogant del títol, o tenia altres motius de ser-hi?

Diguem que els dos fets, el títol i el percentatge de capítols dedicats a temes de l'estudi tenen l'origen en el mateix dilema nuclear de la novel·la: quin és el conjunt intersecció entre

l'esdevenir vital dels estudiants i la dedicació acadèmica?

Tu vas estudiar Psicologia a la UB, quins adjectius atribueixes a aquells estudiants de llavors (ja sé que no han passat tants anys com és això, però bé...)? Creus que tots ells són aplicables a la multitud estudiantil d'avui dia?

N'hi havia de molts tipus: rebels, interessats, vividors, entregats... I suposo que avui també. No hi trobo gaire diferència.

Sí hi ha alguns canvis entre els estudiants, en la resposta anterior, a què creus que es deuen?

Recordo, això sí, que a la Facultat d'Arquitectura van començar a tractar la informàtica amb vista al seu treball i llavors això era vist com una cosa estranya. Vés qui ho hauria de dir. Però això és un canvi en l'atribució de valors a una cosa en concret, no un canvi profund.

Pots dir-me quin és el record més divertit de la teva època d'estudiant?

No ho sé. Ara em ve al cap la increïble transformació que sofrien les paelles a les mans d'un company de pis, que quan acabava de fregar-les havien esdevingut quadrades. Era com un fet d'una altra dimensió. Fins i tot vam gravar en cinta un programa de ràdio en pla Jiménez del Oso sobre el tema.

Potser suposo malament..., però quin és el més avorrit?

Possiblement les classes de Metodologia de la Ciència, amb el professor Blanco, m'agrada dir-ho.

Quin és el record més dolent?

Dels confessables, algun suspens innecessari.

I el més entranyable?

Potser un fet *a posteriori*, l'agraïment en la presentació del llibre de la família de l'Andrea, a qui estava dedicat. També va ser una experiència extraordinària la gravació d'un curtmetratge al nostre pis, fent nosaltres d'actors.

L'encant de la vida de l'estudiant, se l'emporta tota aquella part que no fa referència als estudis. Hi estàs totalment d'acord, parcialment en desacord...?

Bàsicament d'acord. Almenys en el meu cas i en els propers. No ha de ser necessàriament així, però.

Quin era el plat de menjar que més vas aconseguir millorar? (Espero que ni que només sigui pel bé de la pregunta no fossis dels que anava amb entrepans amunt i avall tots els dies.)

Doncs els macarrons amb tomàquet, naturalment. El fet de conviure amb gent del Delta va fer també que apren-

gués a manegar arrossos amb sofregits.

Es pot dir cada quan fregàveu el menjador, per exemple?

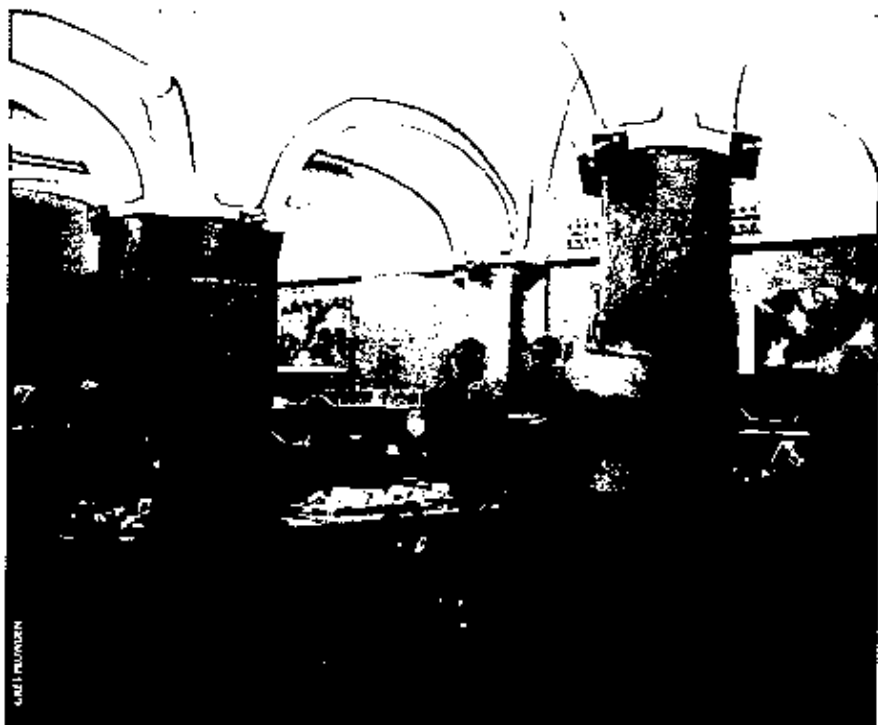
Depèn del pis. Però en tots els casos, diguem que la podríem considerar una activitat extraordinària.

Ja per acabar, trobes que és tan útil estudiar com passar aquesta època vivint en un pis d'estudiants?

No és que pensi que sigui molt útil passar per l'època de pis d'estudiants, el que passa és que tampoc no sé si estudiar ho és gaire. La cosa important és no equivocar-se, per exemple: estudiar per aprendre o per treure bona nota? Val la pena treure bona nota? Què es vol aprendre, una professió o una filosofia de vida? Un cop s'acaba l'època de viure en pisos, què en treus? Potser em faig gran, però val la pena pensar a nedar i guardar la roba es faci el que es faci.

La vida dels estudiants hauria de tenir un altre punt en comú: que tothom considerés la mateixa resposta equivocada a l'anterior bateria de qüestions que cal plantejar-se mentre un s'està formant i que ens ha comentat Pere López. El coneixement, la formació personal i professional és un dret al qual haurem d'acabar accedint-hi mancats d'ajuts si continuem pel camí emprat. Per això, potser ara més que mai, val la pena llençar-se de cap a la piscina i anar nedant..., anar acumulant experiències, escoltar aquells que vulguin ser escoltats, aprendre d'alguns que ja han escoltat durant molts anys melodies que sonaven i sonen; perquè, en definitiva, arribarà el dia de practicar la crítica i el raonament, «armes» amb les quals tots els objectius són assolibles per nobles, mediocres o nefastos que siguin. No és important viure en un pis d'estudiants, tampoc ho és ser estudiant oficial en tant que el nom i els cognoms figurin a la llista de matriculats. Que cadascú decideixi per ell mateix. I tant de bo que cap de nosaltres no ens equivoquem.

Laura Montaña Suñé,
Estudiant de Formació del Professorat

TROSSOS (VII)

No tinguis temptacions de jugador.
Que es reparteixin ells totes les cartes
i totes les victòries importants.
No vulguis competir, perquè perdràs.
Pensa que no n'hi ha prou de ser cavall
per triomfar a la cursa dels cavalls.
Al final de la cursa, de la nostra,
només hi haurà un balanç, dues preguntes:
qui has estimat, qui t'ha estimat a tu.

Eduard Sanahuja (Barcelona, 1953)

AMÈRICA

Amèrica és al poble del costat,
qualsevol poble petit de Catalunya:
xiquets tiren pedrades als gitans,
la gent fa mala cara als forasters,
els negres són... són negres,
els pobres s'hi fan rics,
els joves fan fortuna
i a l'aire de les últimes casetes
comença el paradís
que val per tots.

Allà hi pots estar sol i en companyia,
pots fer cremar pebrots i l'albergínia,
canten els grills,
les races van mesclant-se,
s'hi pot plorar,
puc posar-te els mitjons,
recollirem, recollirem, recollirem
i els pobles es barregen per amor.

De nit al bar individus estranys
vinguts d'enlloc, que no saben on són,
marquen la llei del món que ara s'inventa,
americans de Santander, de Barna
i els catalans, els sioux i els de Mèxic
posseiran una altra forma de petroli
que encara no té nom ni en tindrà mai
per molt que tu, pastora, em neguis
la gasolina santa.

Amèrica és el poble del costat
a Granollers, l'Ametlla, Borges Blanques,
a Mataró, Morella, Cadaqués,
i a Montuiri menjant xocolata!

Enric Casassas (Barcelona, 1951)

El gener de l'any 1991, gràcies a la iniciativa d'uns quants amants de la poesia i a la col·laboració de la Universitat de Barcelona i d'altres institucions públiques i privades, es va crear l'Aula de Poesia de Barcelona. Era la culminació d'un llarg projecte que pretenia donar noves vies de difusió a la poesia en tota la seva extensió.

La nostra voluntat ha estat conèixer els diversos discursos lírics de les nostres terres i els de la resta del món, i posar-los en contacte. En són una mostra els actes realitzats a Milà, Nàpols, Turquia, Lisboa i altres indrets del món, com també la presència d'un bon nombre de poetes estrangers que han estat convidats als nostres actes, especialment, a les Jornades Poesia i Mestissatge que fem des de l'any 1995.

És també molt important per a nosaltres oferir l'oportunitat de publicar la poesia de qualitat d'aquelles persones que utilitzen el llenguatge poètic com a mitjà d'expressió. Per aquesta raó, convoquem anualment el Premi Aula de Poesia de Barcelona, que enguany convoca ja la desena edició en quatre llengües romàniques: català, castellà, gal·lec i portuguès. El Premi consisteix en la publicació de l'obra guanyadora, en edició bilingüe, amb les editorials Lumen de Barcelona, Edicions Espiral Maior de la Corunya i Teorema de Lisboa.

Un altre mitjà que utilitza l'Aula de Poesia de Barcelona per difondre la poesia és la publicació de tres revistes: una revista escrita, una revista oral i una revista electrònica, *Auna* (<http://www.ub.es/aulapoesiabarcelona>), que va treure el número 0 a final del segle XX.

Al mateix temps, també disposem d'un arxiu bibliogràfic informatitzat de poesia que recull llibres, revistes i material audiovisual, i que està al servei dels socis de l'Aula com també d'estudiants i investigadors. Més recentment, l'Aula ha obert un nou apartat d'activitats dedicat a la docència; això és, la realització de cursos d'extensió universitària i tallers oberts al públic en general.

La nostra col·laboració amb centres cívics, escoles, instituts, associacions i altres institucions públiques i privades, demostren que estem oberts a la participació de qualsevol persona interessada en aquest àmbit. Des d'aquí t'animem a sumar el teu esforç a fi de treballar per la poesia.

Eva Calafell i Soldevila
Becària de l'Aula de Poesia

Ambdós poemes són extrets de l'antologia *Sal de Sal. La nueva poesía catalana*, de Jordi Virallonga, Barcelona: DVD ediciones, 2001.

DE COPES AMB LA POESIA?

Aquí teniu alguns locals de Barcelona que combinen servei de bar amb programació d'actes de poesia (la majoria publiquen la previsió d'actes mensualment)

- **Via Foral:** restaurant i bar de copes. Organitza recitals de poesia, exposicions, presentacions de llibres, mostres de revistes, cursos gastronòmics... (Riera de Sant Miquel, 25; metro Diagonal, L3/L5; <http://www.viafora.com>; tel. 934 153 915).
- **Espai Mallorca:** bar restaurant. Organitza recitals de poesia, exposicions, tertúlies, presentacions de llibres... (Carme, 55; metro Liceu, L3; tel. 934 429 421).
- **Món Obert:** bar restaurant amb botiga. Organitza recitals de poesia, espectacles de teatre... (Escudellers, 5; metro Drassanes, L3; tel. 933 017 273).
- **Círcol Maldà:** bar amb escenari. Organitza recitals de poesia, espectacles de teatre, música i dansa, presentacions de llibres... (Pl. 5; principal 2a, al costat del cinema Maldà; tel. 934 124 386).
- **Abaixadors Deu:** bar, restaurant i sala de concerts. Organitza recitals de poesia, sessions musicals... (Abaixadors, 10. pral.; metro Jaume I, L4; tel. 932 681 019).
- **Harlem Jazz Club:** bar i sala de concerts. Organitza recitals de poesia, presentacions de llibres, actuacions musicals en directe... (Comtessa de Sobradiel, 8; metro Jaume I, L4; tel. 933 100 755).

Zona de cinema

CAMINANTES

«Volem donar gràcies al poble de Nurello que ens obre les portes perquè compartim taula i casa.» Són paraules del subcomandant Marcos durant la parada que el *zapotour* va fer en una comunitat indígena *purépecha*, a l'estat mexicà de Michoacán. Al llarg de 60 minuts Fernando León, el director de *Barrio*, fa un retrat magistral dels preparatius per donar la benvinguda a aquesta caravana tan *sui generis*. Il·lusionats, els vailets assagen una obra i la banda municipal afina els instruments, mentre que el professor de l'escola prepara un discurs per a l'ocasió. El drama de l'indígena en un Estat profundament etnicista s'obre als nostres ulls sense embuts, i alhora els anhels silenciats d'aquests homes i dones semblen prendre cos amb l'arribada d'uns companys il·lustres. León també ens mostra la frescor d'un Marcós idealista que malgrat l'aparent inflexibilitat de l'uniforme ha après a renunciar a favor dels altres. *Caminantes* no és només una petjada més de la marxa per demanar el reconeixement dels drets dels pobles indígenes. És també una visita a la realitat més profunda d'una comunitat, a les vivències d'unes existències que han estat negades perpètuament.

Rita Puig
Estudiant d'Economia

GOSFORD PARK

Es tracta d'un film d'intriga i misteri que recorda les novel·les d'Agatha Christie, però amb el sarcasme i la ironia del director, Robert Altman. El cineasta de 77 anys continua fidel a la seva política de repartiments interminables —més de 30 actors— tot i que aquesta vegada hagi ambientat el film a l'Anglaterra dels anys trenta i amb un predomini d'actors anglesos. Aquest film li va valer el reconeixement de la crítica mundial, un Globus d'Or al millor director i set nominacions per als Oscars, incloent-hi els de millor pel·lícula, director i guió original. El film narra l'eterna lluita de classes entre els burgesos rics i els servents. La mirada d'Altman no és pas la d'un detectiu, sinó la del sociòleg que fa la dissecció d'una època i uns personatges. És una pel·lícula de qualitat, teatral, amb molts diàlegs i on tenen prioritat les converses sobre les imatges, *Gosford Park* és el retrat d'una època.

Jordi Trilla Martín
Estudiant de Medicina

EL NORD

*14h. en la fosca, pel gualpe
de la sola il·luminada,
caminar sense sendora
i varar sense timó,
estimar sense estimada
i servir sense senyor!*

Josep Carner

La bella Li Dan és alta i blanca, té el cos com una cullera, tota ella fa olor com una enorme flor de lotus. Li Dan la bella s'extasia del món, curiosa observa el cortinam vermell que penja del sostre. Els homes hi entren i surten, tots satisfets, tots ells cenyint-se la sive-lla dels cinturons. Li Dan observa i estira els braços: Li Dan espera el seu torn, estarrufada sobre els coixins. La gata s'acosta. La gata ja s'ha acostat i miola. Li Dan la bella, entenedrida l'amoixa: somriu i descriu tot el plaer, ha reflectit l'expressió del felí, tancats els ulls, fregada la testa contra la seda, de sobte la criden i aixeca el cap. La maula s'espanta, s'erica i, corrent, dedica a la noia un últim i accentuat miol.

Li Dan s'aixeca. Ja s'ha aixecat. Mira la porta i veu la mestressa. Que vinguis de pressa, o no cobraràs. Arriben els homes, homes de veritat. Alguns amb bigoti, d'altres amb turbant. Vénen de lluny i estan cansats. Tu agafa aquell, el més jove de tots, vull que procuris tractar-me'l molt bé, tu aquell me l'has de satisfer tan bé com sàpigues, mostra't amable i complaent, però ara bé, no intentis amanyagar-lo gaire, és jove i pur i acabarà saciat. El que has de fer és encendre'l, fer que perduri el seu desig. Si el satisfàs massa de pressa, es pensarà que som el que no som, i no tomarà. Li Dan s'acosta al rebedor. Li Dan observa els nouvinguts. N'hi ha un que brilla amb llum pròpia, un noi salvatge, verge i pur, i li tremolen les mans. I tot panxut i cridant, son pare és ja dins de la sala. S'ha endut les seves noies, la companyia que ha desitjat durant mesos. Els tres altres homes, germans de Po, són ja rere les portes, tancats amb la rude pressa d'aquell que sap on ha d'anar, perduda la idea de divertir-se, perduda la idea d'un gran plaer, sorrut i lent, esgarapat a les cendres d'una cruel i sostinguda desesperació.

Li Dan el deixa i s'asseu al llit. Mira Li Po i somriu, després s'ajau amb molta estratègia. Ella ha notat com li tremola la mà, al passadís, abans que entressin a l'ha-

Li Po camina, nadó en l'ànima, rostre de nen, camina i observa, aprenent de jutge, observa l'esquena, tots tres germans, tots germans seus, i la del seu pare, un home gros i corpulent, escandalós i destructor d'omòplats, anima't nen, que no serà res: seràs feliç, descobriràs la bellesa. Una femella és el que et convé. Seràs un home com els altres nois, que no dubtaren i foren feliços. La vida és vida, petit Li Po. Tens ja bigoti i te n'hauràs d'anar de la ciutat. Prou temps tindràs per estudiar, allà on te'n vas. Aquesta nit toca disbauxa.

Li Po amaga les mans, que li tremolen com el cabell de sa mare. És que la nit l'ha convidat a la por, a aquell estat en què els avets, matolls i herbes sembla que saludin amb un somriure tot malaltís. Li Po observa, tot seguit, el firmament. Demana als cels que no l'obliguin a beure: li agrada el mam, però no pas vomitar. Recorda l'última vegada que son pare el va portar a la fonda. La seva mare els renyà a tots dos, (tots dos embriacs, tots dos abraçats, cridant i ballant, tots dos al jardí, vermells com el pebre), embriacs com l'últim avi de la família, que morí al llit interpretant la parrala.

Tots cinc arriben, en fila índia, a la luxosa cabana. A fora cremen dues torxes, poden llegir en la foscor. El pare truca amb l'extensió de la mà (sembla un assalt, no pas visita), els obre una dona, de suradors teixits, la porta grinyola tal com Li Po havia temut. Greixosos bigotis besen la tendra mà. Greixosos bigotis ja l'han besat. Entreu, entreu. Aneu de pressa nois, després haurem de treballar. Oh si em veiés un company d'infància. Ara ja sé què hi vinc a fer, aquí. Li Po és l'últim que entra al vestibul. El ve a trobar la bella Li Dan, tan alta i fresca com un jonc al matí. Li agafa una mà, ella camina davant seu. Li Po l'observa, la pendular estructura de l'angulosa acompanyant.

Li Po ha obert, i li ha aguantat la porta. Rítmic assalt de la circulació del seu cos. I s'ha quedat palplantat, confós i esquerp davant la porta. Ha decidit

bitació. És baronívol i amable: li ha obert la porta. Un pobre noi. No sabrà res. Em tocarà a mi conduir-lo. Oh, mira-te'l. Està vermell. Commoedor. Em trec la roba. La part de dalt.

Es treu la roba. La part de dalt. Ja se l'ha tret, els dos pits nus, tots dos rodons i punxeguts i cap amunt. I les espatlles, belles i blanques com una plana al matí, i perfumades com una llanda mullada, no sap què fer, no sap què dir, aquest noi tot desmuntat. Potser està massa avergonyit, què li farem, que no es preocupi ni es pensi que

Li Dan desà, mirada fixa en el xicot, el nus de l'ample pantaló, translúcid, lent. Li Po l'observa davallar, camí als peus sense gosar alçar la mirada. Li Dan avança cap a ell, i l'embolcalla amb l'olor calenta del seu cos despuliat. S'arrapa al seu pit, se li penja del coll, els avantbraços al clatell. Li respira la nou del coll. Besa la pell, la llengua esgarrapa les incipients agulles de la seva barba i, de cop, Li Dan ja nota les dues mans que l'estrenyen, per darrere, amb els dits entre les costelles. L'han agafat amb força. Ja ha triomfat. Li Dan obre els ulls de sobte. Somriu per dins. Ja ha triomfat. Ara els seus ulls se n'aniran a una altra banda. La tremolor. Passen les mans. Palpen l'esquena. Li han dibuixat tots els ossos a la pell, i s'ha aturat en una vèrtebra, en una línia transversal del cos, ara a la base, (tota la columna), li agafa els cabells, la prem amb força. Amb l'altra mà li ha agafat un maluc. Li Dan mira la paret entre els braços. Tangent mirada, no hi és present, sinó en una altra banda fins que decideix començar a despullar l'home. Aquesta part, la que més li agrada, la del contacte estremidor dels cels, ja hauria d'haver conclòs.

Li Dan es desperta, s'aixeca de pressa i volta per la cambra (encara és de nit). No pot dormir. Plora una mica, i sap per què, i observa, com sempre, el cortinam vermell.

Després surt de la seva cambra, va al passadís i s'asseu a terra. Pensa a pensar, es mossega una ungla i es torna a aixecar. Se'n va al vestíbul, i agafa un coixí. Entreobre la porta, s'asseu on és i es repenja a la paret. L'aire de gel no tarda a emblanquir el seu escot. S'adorm narcotitzada per la brisa. No tarda gaire a adormir-se.

Ha vist entre ombres un carro, enmig de la plaça.

Li Dan ara obre els ulls. Veu cinc persones enmig de la plaça. Tremola de frèd i es vol cobrir, però de sobte ha conegut la llum autònoma. S'està abraçant amb la seva mare, (però ella es pensa que és la seva dona). Perquè plora, gemega, des d'aquí no la veu, no sap que és vella, ben bella i noble, i que l'està besant perquè el creà i parí.

tancar-la, poca obediència a les mans. La tanca i mira. Ja l'ha tancat. El cortinam i el llit.

Li Dan s'ha estirat a una banda del llit, allargassada, repenjada tota sobre un dels laterals del cos. Els pits caiguts aixequen la seda. L'aixella es mescla amb els cabells escampats per la flassada. Li Dan somriu i aixeca la panxa. Com els felins. El fil. Aixeca un braç i se'l mira. Després es tapa el front amb ell, què faig què dic, dec estar tot vermell. Ja deu haver vist que jo no

Li Dan s'aixeca i es treu la roba. Moment. Moment. Fou el moment que estremí els cels. Li Po s'adona que la bellesa es desitja, que morirà una mica si no la pot posseir. Li Dan s'afluixa el nus de la cintura. Els peus. Els peus. No sé on mirar. Ja s'ha després, ja tota nua. Ella no ho sap, però ha vençut. I se li acostà, rodeja el cap com un fort vi, els seus vapors, en nota l'alè. Li besa el coll i li parla en una llengua estranya, aliena a ell, però que entén. Li Po ara nota un ínfim rastre d'humitat a la pell. Camí de saliva, li desmantella els fonaments. Llenguatge tàctil. Ja s'ha rendit a la pressió del cos i de les peces de roba. El món li pesa com un enorme greu. Comença i acaba de treure's la roba. Primer les cames. Després els braços. Ho fa de pressa, no gens eròtic. Ja l'ha agafada. En tastarà el nèctar.

És ample i fort com aquell arbre que sosté els rius. Rodó i geomètric com un enorme còdol, Li Dan s'hi fon, calenta cambra, de pell aspra i seca, tota plaent i triomfant.

Tots dos es maregen. Plaer i l'instant, mai cap dels dos no s'havia tàstat. Cap altra vida. Establiment del cosmos.

Li Po, de bon matí, s'aixeca i surt de la seva cambra. El seu farcell reposa ja davant la porta. Sortida, anar-se'n. La porta. Neva. Sa mare arriba, ara de fora, sagrada i trista com les grans pedres, té els ulls de plorar, llàgrima endins, llàgrima seca, i du un cabàs: la roba neta, perquè l'ha anat a rentar al riu, activa abans que les abelles i tot. L'ha somrigut amb tendresa. Li Po se la mira. Li fa un homenatge.

S'abracen, ploren fluixet per procurar que l'altre no els senti. Però és inútil. Ho han sentit, s'ho han dit així, sense paraules. Han fet l'esforç, i l'han comprès, i aquest error els ha mostrat la veritat. Es donen la mà, caminaran junts fins a la plaça del poble.

La boira, el marge ennuvolat. La neu llepada pel vapor. Diamants, muntanya a l'horitzó. I caminen agafats de la mà, passen davant de la casa, la casa d'ahir: la nit, la fosca, la plaça oberta on se celebren els mercats cada deu dies.

—Fill meu, ton pare diu que estudiis, que et facis jutge i vagis a la Cort. No perdís els diners que t'ha donat. Ell, que està treballant al bosc, no ha pogut venir avui. M'ha dit que et digui que et desitja sort. En tot, a la vida, recorda la mare, que t'estima i pateix a la casa que et va veure néixer.

Hí ha un home vell, l'home del carro i un llenyataire. El conductor carrega llenya. El monjo observa la porta d'una de les cases, amb el seu rostre de mostella. El llenyataire es renta les mans amb neu. La mare abraça el seu fill. El besa i plora.

Li Dan tremola, deixa el seu cap contra la paret. Ha acabat tancant els ulls. Plorant, la neu. Se li han gelat les galtes, més blanca que abans. No sortirà ni intentarà abraçar el noi. S'aixecarà, se'n tornarà a la seva cambra i plorarà en silenci, fins que un altre home vingui a la seva porta per recordar-li que és una prostituta.

—Què tens, Li Dan? Penses dormir tot el dia?

Obren la porta i la troben al llit. Despertinada i esquerpada, fa fora totes les dones de la seva cambra. Elles se'n riuen i fan murmuris. La casa s'omple de veus vibrants. Minuts després truca a la porta la mestressa.

—Li Dan, entraré.

Passa si vols. Què vols que hi faci. Entra la dona. Tanca la porta. S'asseu al llit. La mira amb falsa bondat. Gestos de mare. Sermons a esclava.

—Ja vas fer ahir tot el que et vaig demanar?

I els cels tornen a estremir-se.

—Sí, sí. Vaig fer el que tu em vas demanar. Però aquell noi no vindrà més. Se n'ha anat avui, fa poques hores. Anava al carro, el de la plaça. Potser ja no tornarà.

Llàstima, pensa. Molt profitós, noi inexpert. No gaires verges per la contrada, impressionables, plaer carnal.

Es fa de nit i arriben els primers clients. La dona que els rep els fa passar al rebedor. Desfilen totes i són escollides. Avui Li Dan s'ha quedat a l'habitació.

S'acosta un home gros, truca a la porta i es frega les mans. Fa molt de fred. S'està congelant. Obren de dins, hi entra amb pressa. Vull una dona per escalfar-me. La mestressa les fa desfilar. L'home es rasca el cap i pregunta per una en especial. Aquella que té el cabell tan llarg, que és bella i blanca com la lluna. La mestressa fa entrar les noies a una sala, agafa la mà de l'home i l'introdueix al passadís. Truca a la porta de Li Dan amb dos dits.

—Li Dan, tens feina. Obre la porta.

Li Dan sent ploure. No penso obrir. La mestressa demana calma a l'homenot. I a aquesta dona, què coi li passa. Que obris t'he dit. No vull, aneu-vos-en. I l'homenot que perd la calma.

Li Dan fa un bot del llit quan la porta és esbotzada. Ha dit que vol la del cabell llarg. Li Dan s'amaga sota uns coixins. L'home els retira amb el peu. Li Dan tremola. La mestressa s'ho mira, aixeca la porta i l'encaixa al marc. Se'n va tranquil·la a comentar-ho amb les noies.

L'home agafa Li Dan pels canells, li separa els braços i la tira a terra d'una bufetada. Li Dan fa un xiscle i intenta arribar a la porta, però l'home l'ha agafada pels cabells i la trepitja amb son enorme peu. Li Dan s'aixeca i obre la porta. L'home la fa retrocedir estirant. Li Dan fa xiscles i plora. L'home li treu la roba esgarrapant-la, torna cap a la porta i observa la dona. Li Dan s'allunya, tapant-se els pits i el pubis amb les mans i els avantbraços. Toca la paret. S'ajup a plorar. I l'home avança i la força. I ella li escup, i li desfà la cara amb les ungles. L'homenot crida i s'enfurisma. La maleeix i la colpeja. La mestressa treu el cap per la porta i observa, silenciosa, l'escena final. L'home abraça el cos inert de Li Dan, li llepa la pell, els pits, els cabells. S'ha adonat

—Adéu, mare. Creu-me que tornaré.

—Això està bé, fill meu. Torna aviat, que tinguis sort.

Pugen i agita la mà. La mare observa com s'allunya el vehicle. La boira llepa les rodes del carro, més tard l'engoleix. Ja l'ha engolit. La ruta és fosca.

—I doncs, noi, jovenet, què hi fas tu aquí embarcat, essent tan bell i noble com els rierols de la Manxúria?

—Surto de casa meua, venerable, per'nar a Pei-king i fer carrera.

—Per fer carrera, doncs, viatges?

—Sí, venerable, per ser un bon jutge i exercir les lleis tot obeint Sa Majestat i la Cort.

El monjo, tot savi i llest com la mostela, arrufa el nas i fa que no.

—Creus que Pei-king és el teu lloc, jove i bell infant de la terra?

—I per què no? On creus si no, oh venerable, que trobaré el meu futur?

L'oh venerable riu. Agita el bastó amb les dues mans. Se'n riu i ensenya les quatre dents que li queden.

—Fill meu, el teu futur, ja l'has trobat. Ara només has d'acomplir el teu camí. Més aviat se't farà sol. Però ara bé: si tu no deixes que se t'acompleixi el camí, no arribaràs enlloc, només allà on no podràs mai pas ser feliç.

Li Po l'escolta. És bell i noble i va a la Cort. I de vegades mira el cel, i altres vegades la cara del vell. Aquest somriu, no deixa mai de fer-ho. Ha voltat molt i sap què diu.

El carro tremola, i el monjo no es queixa de cap dolor. El llenyataire xerra amb el conductor. Parlen de neu i de llenya. I del bestiar i de l'estat dels camins. Quan s'ha fet fosc s'aturen, fan un bon foc, sopen la sampa que ha preparat el conductor.

Les flames mouen les seves cares. El monjo riu amb gratitud. Per equipatge tan sols un bol, i un ganivet per afaitar-se el cap. Li Po l'ajuda a buscar-li un bon lloc, prepara un jaç improvisat amb fulles. El monjo insisteix que el deixi en pau. S'enfada i riu a la vegada. No vol la manta que li ofereix Li Po. Aquest el tapa mentre dorm.

El llenyataire apaga el foc i se'n va a dormir al carro. El conductor l'acompanya. Li Po té fred i no pot dormir. Ha decidit caminar, donar moltes voltes per escalfar-se. Podrà dormir durant el dia, a sobre el carro, tombat a la llenya.

La nit és negra i xiula. La silueta sarcàstica de l'arbre juga a Li Po males passades. I és que el Nord se li va fent ombrívol. Perdut al bosc, no troba pas la muntanya. No ve a buscar-lo ningú. Ha de trobar el camí per si mateix. L'ha de fer seu i escoltar-lo. Li Po sent un soroll i s'atura, com un murmur de flauta mullada. Aixeca un peu i dóna un pas. Trepitja tou. Se sent un crit. Era el vell monjo que dormia.

que l'observen. La mestressa fuig pel passadís. L'homenot surt a l'exterior amb el cos de Li Dan. Les noies l'observen amb temor. Homes a mig vestir també s'ho miren, encuriósits. S'alleuja la cara amb neu i torna a entrar. Ara la porta està tancada. La nit, silenci a tots els racons de la plaça. Li Dan tremola i recupera el sentit. I fuig del poble i corre, despullada i ferida, pel mig del bosc.

S'ha obert camí fins a una clariana. Ha olorat el bosc. Ara respira la nit. S'asseu a la neu i contempla el cel. Una de tantes li ha d'indicar el camí.

Sent moltes veus, llums conegudes. La mestressa l'embolcalla amb una manta i li diu que s'ha portat molt malament, i per això l'endemà la vendrà al mercader Zhuang, que ha demanat una concubina.

Li Dan es desperta un dia, tres anys després, tota sorpresa en una cambra luxosa. Hi ha un cadàver al seu costat, ficat al llit, calent de sang. Li Dan se n'adona, du un ganivet a la mà. El llança lluny, s'escapoleix de les flassades. Porta la roba tota amarada de sang. S'aixeca de pressa. No sap on és, a la mansió de Zhuang. Li Dan, nerviosa, ordena el present, observa on es troba: és una cambra espaiosa. Hi ha una finestra, un bagul i un mirall. Mira el cadàver, el reconeix de pressa: és el seu amo, que ha mort al llit assassinat. Li Dan es calma. Ha recordat el ganivet i ha decidit anar-lo a recollir. Perd els estreps, i l'ha llançat per la finestra. Se'n penedeix i surt a mirar. Un gran jardí, una columna de soldats que el travessa i assenyalen Li Dan. La bella i blanca no sap què fer. Obre el bagul, tot i saber que no servirà pas per a res. Arriben els homes, botes de metall. Al moble hi ha robes toves, i algun paper. L'obscuritat és absoluta. Sent alguns crits, també alguns planys. Té l'esperança que no la descobreixin, però la llum l'il·lumina, li encega els ulls. No comprèn res, i cau a terra quan un soldat la colpeja amb el mànec de la llança.

Quan torna en si, està lligada amb els braços oberts. Un escriba prendrà notes del que li diguin que digui. Ve un magistrat, i l'acompanya el botxí. La sala és alta, i grisa i densa com una tomba. La fuetegen fins que confessà el crim. En acabat la deslliguen. Juguen amb ella i li diuen que aquest matí serà jutjada i condemnada a mort. Li Dan respira, no diu pas res. Ja no comprèn ni veu les persones, només veu ombres, i llums i boires, sense perfils ni vocables. La reanimen amb un cubell d'aigua. La conduïxen a la Cambra Suprema, per una enorme porta lateral. Ha vist la dona del mercader Zhuang, entre la gentada. Quan ella ha entrat ha deixat de plorar, i l'ha mirada com la gata del seu poble natal.

Li Dan espera Li Po davant la porta de la muralla. Aquest arriba unes hores després, amb el farcell a l'esquena. No va vestit com un jutge, sinó tal com el va veure per primer cop. El veu llunyà, mentre l'està buscant entre la multitud de mercaders i pelegrins que s'acumulen al voltant dels murs. Li Po la veu, i intenta acostar-se. Li Dan s'obre pas entre la gentada. De sobte es troben en una clariana. Així s'indiquen el camí. Han decidit fer-se una casa al Nord, encara més que abans, ja tornaran d'aquí uns quants anys quan l'esperit els ho indiqui.

No gaire lluny d'allí, el blanc i noble cadàver d'un monjo sura sobre les cristal·lines aigües del Huang He. És el de l'home que mai no parlà del futur.

Li Po s'ha obert camí fins a una clariana. Ha olorat el bosc. Ara respira la nit. S'asseu a la neu i contempla el cel. Una de tantes li ha d'indicar el camí.

Li Po estudia durant la nit. Té un rotlle obert i en llegeix els símbols. Avui mateix ha obtingut el permís de Sa Majestat per exercir l'ofici de jutge. Així ho acrediten els símbols que llegeix. Un vestit nou, tot net i buit, reposa sobre el seu llit. Demà mateix, davant d'il·lustres magistrats de la Cort, ha d'aplicar la llei per primer cop. I per això no podrà dormir. Prefereix meditar fins que surti el sol. Cal mantenir les facultats en ordre.

Quan ja es fa de dia, pren el vestit i es canvia. Repassa unes lleis i abandona la seva cel·la. Passeja tot sol pel recinte imperial, que brilla i s'apaga segons els núvols, i passa un quart d'hora a l'altar circular, orant amb devoció. Després, s'aixeca i recorda la mare. La mare i el poble. S'ha deixat créixer barbeta. En acabat, tot retornant al pla físic, Li Po camina i es dirigeix al palau de justícia. Els guardes l'observen, retiren les llances i el deixen passar. Allà l'esperen els magistrats. Es dirigeixen al fons de la sala, la sala enorme, la més gran i suprema de tot el palau, que s'ha omplert de persones de tota mena, totes cridant, reclamant, informant. Li Po se situa per sobre de tots, i imposa el silenci amb autoritat. A veure. Que entri el primer cas del dia.

S'obre una porta lateral. Entren soldats, seriosos, sorruts, i acompanyen una dona esparracada i moixa. Ha estat fuetejada durant tota la nit. La sang del cos així ho indica a Li Po. Ha confessat ser una assassina. Que li aixequin la cara, ha dit Li Po. Vull veure qui és, sentir allò que digui. I els soldats l'han obeït amb presesa. Brutalitat. Han estirat els cabells de Li Dan, que era caiguda i agenollada davant del jutge. Els magistrats es freguen les mans, es toquen els dits. Miren Li Po amb un somriure sota els bigotis.

Aquesta dona és innocent, ha dit el jutge. Els magistrats es miren sorpresos. Li Dan s'aixeca. Li Po ja ho ha fet.

Zona d'art

L'any 2002 concentra dues grans celebracions en el món de la cultura: l'Any Internacional Gaudí, en commemoració del 150 aniversari del seu naixement, i el centenari de la mort de Jacint Verdaguer.

Els actes dedicats a la persona de Gaudí apleguen diverses exposicions. S'estructuren a partir de tres grans eixos: l'obra, el context cultural i els homenatges que diversos creadors portaran a terme. D'altra banda, una gran oferta de cursos, seminaris, conferències permetran aprofundir el coneixement del pensament i de l'obra d'aquest gran creador.

En el decurs del centenari de Jacint Verdaguer els museus Verdaguer de Folgueroles i de Vil·la Joana, Vallvidrera, han projectat una programació conjunta. Han unificat d'aquesta manera els llocs de naixement i mort de Verdaguer. És una mirada cap a les creacions literàries en la qual prenen importància els textos que parlen sobre la natura i el territori.

Cal recordar que Gaudí i Verdaguer foren coetanis. Recomanem vivament una exposició que aplega els dos artistes: «Gaudí i Verdaguer: Tradició i modernitat a la Barcelona del tombant de segle». Es durà a terme al Museu d'Història de la Ciutat des del 6 de març fins al 9 de juny de 2002.

En aquesta secció també hem volgut retre el nostre petit homenatge a ambdós creadors. L'article «Llegirem algun dia Gaudí» planteja una reflexió, una visió personal i particular. «I des del cim les paraules» és un homenatge poètic a la creació literària de Verdaguer.

Trobareu més informació sobre les exposicions i els actes programats en les recomanacions que us fem en aquest mateix apartat i en les webs corresponents.

Any Internacional Gaudí: www.gaudi2002.bcn.es
Centenari de Jacint Verdaguer: folgueroles.diba.es/casaverdaguer

Laura Velasco
Estudiant de Belles Arts

Llegirem algun dia Gaudí?

Així com durant l'any Verdaguer el millor elogi que podem fer-li és llegir-lo, recuperant-lo una vegada més, potser hauríem de fer el mateix, per primer cop, amb el nostre màxim arquitecte.

Es dirà molt sobre Gaudí, s'editaran més llibres dels que ara mateix omplen els nostres prestatges, però el veritable significat de les seves obres romandrà ocult tantes dècades com dècades tardem a recuperar-lo per a la nostra memòria històrica. Proposo un fàcil exercici que tothom pot realitzar a qualsevol llibreria: dirigiu-vos a l'apartat d'arquitectura

i agafeu el llibre més voluminós, més oficial, més ple de lletres, plànols i imatges que hi hagi sobre Gaudí. Llegiu-lo. Segurament es desfarà en elogis de l'artista, parlarà de l'època que li va tocar viure, aportarà noves llums sobre les seves extraordinàries aptituds... però aviat comprovareu que no s'haurà pas dit ni una sola paraula que contribueixi, ni per aproximació, a perfilar (ja no dic establir) quins són els missatges que obsessionaren el creador.

Ni un sol element de la seva obra s'aparta d'una mena de projecte global que s'entossudia a transmetre mitjançant

pedra, vidre, ferro i ceràmica. Hem de sorprendre'ns quan entenem que el famós cocodril del Parc Güell forma part d'un conjunt que representa un homenatge als Països Catalans. Aquesta sorpresa, la que comporta el descobriment d'un contingut ocult a través d'una lectura obliqua, afegeix gust estètic al plaer evident de contemplar les obres.

Des de fa uns noranta anys hi ha una mena de fòbia instintiva que ens ha allunyat del nostre màxim modernista. Hem de ser prou madurs perquè no ens causi cap al·lèrgia el seu profund coneixement de l'esoterisme, la seva irracionalitat ordenada, el seu catalanisme que, a força de ser medular, ridiculitza segons quines formes de regionalisme dinerari, sigui quina sigui la nostra postura ideològica. Projectar sobre el coneixement d'una obra les nostres pors, les nostres individualitats, és manipular-la. Entendre Gaudí, és a dir, defensar-lo, és retornar-li l'espiritualitat que desitjava mostrar-nos. Ignorar que era maçó, que impregnà totes les seves obres d'un cristianisme alternatiu a l'oficial és col·laborar en el seu silenciament. Així entenem, per exemple, que només es venguessin dues parcel·les de les moltes altres que haurien d'haver convertit el Parc en una urbanització. Com que no en compreníem la simbologia, l'anul·làvem amb el nostre desconeixement.

Andreu Navarra
Estudiant de Filologia

Any Internacional Gaudí

EXPOSICIONS

«París-Barcelona. De Gaudí a Miró»
Museu Picasso
(www.museupicasso.bcn.es)
Del 28 de febrer al 26 de maig de 2002

«Gaudí i el Parc Güell. Arquitectura i natura. Centre d'interpretació»
Pavelló d'entrada, Parc Güell.
Barcelona
Del 14 de març al 31 de desembre de 2002

«Dalí i Gaudí. La revolució del sentiment d'originalitat»
Casa Museu del Castell Gala Dalí de Púbol, la Pera, Girona.
Fundació Gala-Salvador Dalí
Del 15 de març al 31 de desembre de 2002

«Gaudí. Experiències. espai, geometria, estructura i construcció»
Saló del Tinell, Museu d'Història de la Ciutat (www.museuhistoria.bcn.es)

Del 20 de març al 27 de setembre de 2002

«Joan Miró. "Homenatge a Gaudí"»
Fundació Joan Miró
(www.bcn.fjmiro.es)
Del 31 de maig a l'estiu de 2002

«Impacte Gaudí»
Centre d'Art Santa Mònica, Barcelona
De l'1 de juny al 30 de setembre de 2002

«Univers Gaudí»
Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (www.cccb.org)
Del 30 de maig al 8 d'agost de 2002

«Gaudí. Art i disseny»
Sala d'Exposicions de la Fundació Caixa Catalunya, la Pedrera
(www.caixacat.es/cccc)
Del 17 de juny al 24 de setembre de 2002

VISITES

Casa Museu Gaudí
Parc Güell, carretera del Carmel.
Barcelona.
Tel. 932 193 811

I DES DEL CIM, LES PARAULES

Sobre la taula de fusta vella, a prop del tinter i la ploma, reposa el volum obert. Com un portal s'emmarca la gran muntanya. Girem full i ens trobem davant del camí que ens conduirà al cim, un camí ple de traces, un recull de vida i sentiments. Iniciem el llarg recorregut, plana a plana, capítol a capítol, contribuïm a l'ascens. Entre aturades i pensaments, racons de natura ens mostren petites capelles, subtils reclams per a l'esperit; sons, remors de fonts i refilades de rossinyol esdevenen sagrades músiques del bosc.

S'allibera l'ànima, vola el cor, enfilant paraules i cançons de camp i de vilatges, i amb l'intent de descobrir els màgics secrets que amaga la pedra, el camí s'obre a l'espaiós cim des d'on tot es domina. Com un gran far, la muntanya il·lumina el teixit de lletres i paraules, teixit de tinta desplegat fins l'horitzó.

L'extensa cartografia, entre replecs i orografies, perfila formes i figures, valls i muntanyes, rierols i cingleres coberts d'exuberant vegetació. La terra és desplegada com un gran retaule als seus peus. Les seves característiques textures, signes d'identitat, relleus il·luminats, paraules de pedra perfilant un Montjuïc, un Montserrat i un Canigó.

Un jardí de paraules, esculpides com a roques, resten arrelades en el temps, expectant el devenir, i entre el cel i la terra, oïdores de les veus de la natura. La boscúria se'ls abraça i ancorant-li les arrels, les seves altes branques s'alcen cap al cel cantant les escoltívols paraules *Patria, Fides i Amor*. Alliberadors sons per a la muntanya oïdora, modeladors del seu esperit i de la seva figura. La seva topografia desvetlla un nom, topònim il·lustre de l'entintat retaule: VERDAGUER, topònim de la gran muntanya, far de tota la terra catalana.

M. Mercè Compte Barceló
Estudiant de doctorat de Belles Arts

BRUCLER 7
21

Centenari de Jacint Verdaguer

EXPOSICIONS

«Gaudí i Verdaguer: Tradició i modernitat a la Barcelona del tombant de segle»

Museu d'Història de la Ciutat
(www.museuhistoria.bcn.es)
Del 6 de març al 9 de juny de 2002

ACTES POÈTICS

Podreu trobar més informació a:
<http://mail.bcn.es/icub>
<http://folgueroles.diba.es/casaverdaguer/>

«Eixes terres, eixes mars, eixes muntanyes i eixes valls d'on lo català treu la força i los esplets»

Des del paisatge inicial de Folgueroles fins a Barcelona passant per la Catalunya Nord i Andorra, l'obra de Verdaguer serà interpretada per la veu de tota mena de lectors.
Folgueroles (25 de maig de 2002);
Prada de Conflent i Canigó (en el marc de la Universitat Catalana d'Estiu

2002); Setúria (la Massana, Andorra) (25 d'agost de 2002); Barcelona (Setmana Internacional de Poesia, maig de 2003)

La pomerola. Espectacle poèticomusical del poema narratiu de la darrera època de Jacint Verdaguer.
Folgueroles (18 de maig de 2002);
Barcelona (9 de juny de 2002)

ACTIVITATS ACADÈMIQUES

Cicle de conferències sobre Gaudí-Verdaguer
Museu d'Història de la Ciutat.
Barcelona (www.museuhistoria.bcn.es)
Abril de 2002

ACTES D'HOMENATGE

Inauguració de la instal·lació «Real i Verdaguer» de Perejaume
Poesia i polifonia en el centenari de Jacint Verdaguer
A càrrec de la Coral Antiga. Folgueroles,
17 de maig de 2002

«De com posar Verdaguer a Folgueroles»

57 rapsodes estendran amb la veu les obres de Jacint Verdaguer pel municipi. Hi actuarà Pascal Comelade.
Folgueroles, 25 de maig de 2002

Concert d'homenatge a Verdaguer
Orfeó Català. Palau de la Música
Barcelona, 20 d'octubre de 2002

Inauguració de la Setmana Internacional de Poesia de Barcelona dedicada a Jacint Verdaguer
Institut de Cultura de Barcelona.
Ajuntament de Barcelona
Del 3 de maig al 10 de juny de 2002

VISITES

Museu Casa Verdaguer. Vallvidrera
Vila Joana. Vallvidrera. Barcelona
(mail.bcn.es/icub)

Casa-Museu Verdaguer. Folgueroles
(folgueroles.diba.es/casaverdaguer)

Zona musical

Mesclat

Tot i que fa un cert temps que aquesta banda ha estat trepitjant escenaris de les nostres contrades, ara s'han decidit a editar un disc amb aires molt frescos i amb un so personalíssim, en què el rock és seduït per la música folk. Cançons pròpies i altres de populars formen part del seu repertori. El nom de Mesclat està relacionat amb el col·lectiu de persones que formen part d'aquest projecte, on cada un dels seus estils i aires ens ofereix una barreja de rock i cultura popular que fan parella en aquest «ball».

La trajectòria de cada un dels membres d'aquesta formació resumeix el perfil del grup: Joan Reig (bateria d'Els Pets), Titot (veu de Brams), Carles Belda (Pomada), Marcel Casellas (contrabaix de Casellas Sextet Folk, entre d'altres), Pep Toni Rubio (Música Nostra i Xeremiers de Sa Calatrava) i David Rossell (guitarra d'Skipjack). És per això que només cal imaginar tot aquest reguitzell de grups en un mateix escenari, per fer-nos una idea d'aquesta banda.

El seu tarannà festiu ens ofereix un directe fresc capaç d'atraure un públic predisposat a passar-s'ho bé. Contundència, compromís, tradició, mestissatge, arrels populars són alguns dels ingredients d'aquest «mesclat». La molt bona acollida de la majoria de les crítiques legitimen aquest treball; per tant, no perdeu l'oportunitat d'assistir al seu espectacle, realment val la pena.

Pau Arbat
Estudiant de Dret

Visca la llibertat, de Jaume Sisa amb Pascal Comelade

Sisa

VISCA LA LLIBERTAT

Si bé és cert que molts cantautors són uns plastes, per sort hi ha els cantautors galàctics. Honest, viu, lliure i llibertari, el disc d'en Sisa és més que recomanable. Qui escriu aquestes línies, lluny de voler ser «objectiu» us recomana francament tot el disc, però cal destacar-hi «Tornar a cantar», «Innocents», «La verbena dels desemparats», «L'himne galàctic», «Me'n vaig en globus», «Escolto la melodia» (amb música de Pascal Comelade), «Volen els pardals» i, és clar, «Visca la llibertat», un bonic cant a l'anarquia. Les quatre que no he citat també estan molt bé.

Provinent de la tardana arribada del maig del 68 a Barcelona i de les Jornades Llibertàries, Sisa manté la flama de la màgia i rebel·lia d'aquella gent que visqueren els moments previs a la gran traïció política —amb totes les esquerres incloses— que donà lloc a uns temps tristos i mediocres.

Sisa, i el seu darrer disc, deixa retratats els «intel·lectuals» i «artistes» que, havent-se venut i gastant camises diferents i diverses, sentencien la fi de la història. A diferència de gran part dels cantautors *progres*, Sisa segueix reivindicant el carnetoltes a la república d'A. Lluny dels cantautors oficials, *made in* transició «democràtica», els cantautors galàctics com ara el Sisa representen un veritable compromís amb la llibertat.

Josep Cara

Estudiant de la Facultat de Geografia i Història

LIVE FROM MARS

Increïble, sensacional, majestuós, impossible ser imparcial davant d'aquest treball del mític Ben Harper i la seva banda, The Innocent Criminals.

El disc és un recull de les seves millors cançons gravades en directe, fet que afegeix la força emocional que dona la música en viu a la sensualitat i màgia habitual de Ben Harper.

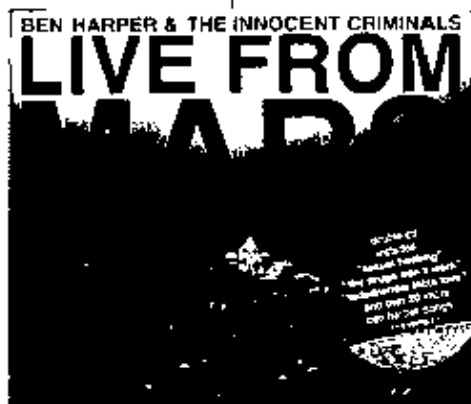
El treball de Ben Harper és difícil de definir, tant es pot dir que és un estil totalment nou i original com música de ball dels setanta.

El fet és que qualsevol amant del blues, jazz, rock, funky... o sigui, de la música negra, trobarà en el treball de Ben Harper, i en especial en aquest disc *Live From Mars*, una bona col·lecció de bones cançons que poden fer passar una magnífica estona a totes les persones amants de la bona música i del rock, estil de música que caracteritza a la perfecció els temes de Ben Harper, ja que és una barreja de música negra feta amb molta cura i sinceritat.

L'àlbum *Live From Mars* està compost per dos compactes de dotze i tretze temes, respectivament, i tenen una durada d'aproximadament una hora cada un.

Tot i que cada composició supera l'anterior, encara que sembli impossible, n'hi ha unes quantes que val la pena assenyalar, com són «Sexual Healing», «The Drugs Don't Work» i «Faded/Whole Lotta Love».

En fi, el millor que podem dir és que escoltar aquest disc és escoltar un disc de música totalment actual però que ni de bon tros perd les arrels, us el recomano francament.

Carles Llena
Estudiant de Física

Zona de lectura

La paradoxa de la independència

Bona part de la sociolingüística catalana ha suggerit la necessitat d'un Estat per a les comunitats lingüístiques minoritzades com a condició indefugible per tal de garantir l'ús normalitzat de la seva llengua. En l'obra *La hipòtesi de la independència* (Empúries, 2001), aquesta és la denominació que Albert Branchadell dona a aquest principi mitjançant una doble formulació (pàg. 47-48) segons la qual la independència política seria necessària: adés per endegar processos de normalització lingüística (formulació estricta), adés per mantenir situacions de normalitat lingüística ja existents (formulació àmplia).

Branchadell basteix la seva argumentació en una doble perspectiva. En el pla empíric refuta la hipòtesi (cap. 2) adduint els contraexemples de Flandes, les illes Åland (casos en què el neerlandès i el suec respectivament gaudeixen de normalitat lingüística sense que la comunitat lingüística disposi de sobirania política) i Irlanda (on el gaèlic es manté en situació d'anormalitat malgrat l'existència d'un Estat irlandès). En el pla jurídicopolític (cap. 5 i 6) subratlla les mesures que hauria de prendre l'Estat català en relació amb la minoria castellanòfona en aplicació dels tractats internacionals de protecció de les minories lingüístiques¹ per ser reconegut per la UE, evitar el boicot d'Espanya i d'aquesta minoria castellanoparlant (mesures que probablement serien garantides d'antavi pels independentistes a fi d'aconseguir el suport d'almenys una part). Aquest fet situaria el nivell de coneixement i ús del català d'aquesta minoria per sota del que permet la legislació actual, amb les implicacions perniciososes que se'n derivarien per al procés de normalització. En aquest sentit, Branchadell recorda els posicionaments d'ERC sobre la necessitat d'excloure la llengua de la definició de catalanitat per tal d'exemplar

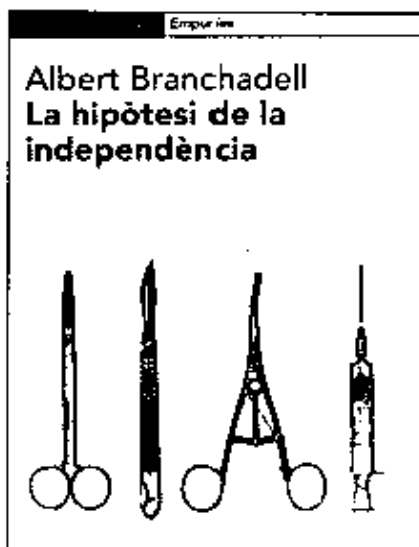
el suport social a l'independentisme, recollits posteriorment per UDC i sectors de CDC en relació amb el nacionalisme català en general; constatació que, al nostre parer, resulta definitiva per a la falsació de la hipòtesi —car la refutació empírica pot ser objecte de relativització en la mesura que tant el succ com el neerlandès, a diferència del gaèlic, són idiomes majoritaris en altres estats.

A més, Branchadell considera la hipòtesi «impossible», en la mesura que ni l'ordenament jurídic espanyol permet processos d'autodeterminació ni l'opció independentista gaudeix de suport polític o social majoritari, i «perversa» ja que fixa a la comunitat catalanòfona un preu que, ara per ara, ni pot ni vol pagar per assolir la normalització de la seva llengua (cap. 3 i 4). Això a banda, la fonamentació addicional amb què pretén refutar la hipòtesi seguint les teories sobre la secessió de Buchanan sembla inacceptable moralment i dubtosament consistent des del punt de vista liberal en la mesura que (a) fa prevaler el dret a la unitat territorial dels estats sobre la voluntat de les col·lectivitats nacionals subestatsals (pàg. 77-79) i (b) només admet les

raons històriques i lingüísticoculturals (pàg. 81), negligint que aquests processos s'acostumen a legitimar amb arguments civico-polítics.

En qualsevol cas, la paradoxa en què incorre la hipòtesi és ressaltada de forma brillant quan recorda que, malgrat condicionar la normalització lingüística a la independència política, «podria ser que, en el cas concret que ens ocupa, la no-normalitat [lingüística] fos una condició de la independència» (pàg. 198-199). En conseqüència, la proposta final que fa, invertint els termes de l'argumentació de bona part de la *intelligentsia* del nacionalisme català, resulta especialment lúcida: «Així com el nacionalisme català es proposa de renovar el seu missatge "superant" el tradicional referent lingüístic, és possible que la política lingüística catalana hagi de renovar el seu discurs tot superant la seva tradicional orientació nacionalista. Fent-ho [...] podrà desempallegar-se de la hipoteca aclaparadora que suposa vincular l'èxit de la normalització lingüística a una eventualitat tan incerta com l'acces de Catalunya a la plena sobirania nacional» (pàg. 233). El que, tanmateix, és prou clar és que, després d'aquesta crítica, o bé l'independentisme català haurà de fonamentar-se en consideracions extralingüístiques, o bé la sociolingüística que ha defensat aquesta hipòtesi haurà de reformular les relacions entre normalitat lingüística i independència política.

Javier Olano i Natxo Sorolla
Estudians de Sociologia

1. Les quals no ha d'observar l'actual Govern autònom atès que, des del punt de vista del dret internacional, el concepte de *minoria* només és considerat en relació amb els estats. (Qüestió àmpliament tractada en el seu assaig anterior: *Liberalisme i normalització lingüística*, Empúries, 1997.)

Trepitjant la zona

Elogi del Raval

Així és com m'hauria agradat poder titular aquesta carta. Si no ho he fet és perquè més que elogiar aquest barri de Ciutat Vella el que he pretès és reivindicar-lo. Reivindicar-lo, per sobre de tot, com a espai que cal conèixer, perquè ja se sap que el que no es coneix no es pot entendre i molt menys estimar. I el Raval potser ara per ara necessita, més que cap altre barri, ser conegut. O almenys això és el que em sembla després d'haver sentit més d'un i més de dos comentaris. I és que independentment —o potser no tant— del que en puguin dir els mitjans de comunicació, el Raval no gaudeix de bona premsa entre molts ciutadans. Ciutadans que hi veuen una realitat que no agrada: un barri pobre i insegur. Una realitat tan real com totes les altres realitats.

Segurament són molts els barcelonins i els no barcelonins que tot i passar ben a prop del Raval no s'hi endinsen. Aquesta carta està escrita pensant en ells, en els homes i les dones que fa temps que no passen pels seus carrers i places. És una carta que convida a redescobrir el Raval de tota la vida i a descobrir-hi un nou Raval cada matí (o cada nit).

Als que no som de ciutat ens sorprèn l'enorme facilitat amb què les ciutats poden canviar. I Déu n'hi do com està canviant aquest barri! Els que avui hi viuen no són els mateixos que hi trobàvem abir i de ben segur que tampoc no seran els que hi trobarem demà. Per això podem dir que el Raval no és de ningú o, el que és el mateix, que de tan no ser de ningú és com si fos de tothom. De tots els que hi som i de tots els que ens el volem fer nostre. De tots, vinguem d'on vinguem. De tots, tinguem el color de pell que tinguem i parlem la llengua que parlem. Canvis i contrastos, i més canvis i més contrastos.

Aquests contrastos es fan evidents cada quatre passes, a cada cantonada, a cada plaça, a cada racó. Per això, per captar les mil i una essències d'aquest barri no és necessari seguir cap ruta ni itinerari preestablert. Qualsevol punt de partida és bo, com també ho és qualsevol punt d'arribada. L'important és passejar-s'hi, estar-s'hi, perdre-s'hi. Ja hi ha qui ho ha fet i fins i tot hi ha qui diu que el Raval està de moda, o almenys ho està en determinats ambients. Alguns locals (cafès, bars musicals, granges, restaurants, ateneus populars...) han aconseguit despertar cert interès i això ha fet que més d'un s'hagi acostat al barri per passar-hi una bona estona. L'oferta és d'allò més variada.

A qualsevol època de l'any podem gaudir de Ciutat Vella, però en gaudirem molt més si ens hi acostem a l'estiu o a la primavera. De fet, a totes les cultures mediterrànies els afavoreix el bon temps, i Ciutat Vella no n'és una excepció. És ara quan llueix i es mostra amb tota la seva esplendor. De dia i de nit el barri s'omple de vida perquè la gent surt al carrer i fa vida al carrer. I és que algunes voreres, com la del carrer dels Àngels, la ronda de Sant Antoni, o la plaça del Bonsuccés, semblen convidar els vianants a

aturar-se i a asseure's en un banc o en una taula dels molts establiments que hi ha a la zona. Gent que passeja, gent que es troba amb altra gent, gent que parla, gent que fa cua a la porta d'un local, gent que seu, gent que veu el temps passar... Tot això i molt més és el que es pot veure al Raval, com a tants altres barris i pobles. El Raval, això sí, és un dels pocs barris de la ciutat que concentra en un espai relativament reduït un nombre considerable d'equipaments de notable interès, i ben variats: des de mercats, com el de Sant Antoni o l'emblemàtica Boqueria; fins a facultats, muscus, sales d'exposicions, centres culturals, biblioteques, teatres... Són equipaments públics que actuen de reclam i aconsegueixen atraure al barri molts visitants, persones que vénen al Raval a passar-hi una estona, una tarda, una nit. I això ja és molt, però no és suficient. És bo que cada vegada siguin més les persones que escullin el Raval per passar les seves estones de lleure. Això, però, no ens ha de fer oblidar que segurament a moltes d'aquestes persones no els agradaria viure-hi. La realitat és aquesta, ens la mireu com ens la mireu, ens agradi o no.

Anna Guilera i Rico
Estudiant de Filologia Catalana

És possible superar la carrera sense morir en l'intent?

LA SALUT INTEGRAL DE L'ESTUDIANT UNIVERSITARI

Molts estudiants universitaris no solen ser gaire conscients dels riscos de salut als quals estem exposats sovint, derivats fonamentalment de l'estil de vida a què ens veiem abocats durant la nostra etapa de formació a la universitat. Superar una carrera representa un període d'anys durant el qual l'estrès i els hàbits de vida malsans poden donar lloc a tota una constel·lació de situacions morbides, tant físiques com psicològiques, sovint imprevisibles i de conseqüències devastadores a curt o llarg termini.

No ha estat fins als darrers anys que s'ha dedicat una certa atenció a aquesta problemàtica, i s'han destinat alguns recursos a campanyes

preventives adreçades als estudiants (clàssicament, les antitabac i antiàlcohol). Fins i tot, algunes iniciatives departamentals han creat en algunes facultats programes pilot d'atenció psicològica individualitzada a l'estudiant.

No obstant això, un abordatge complet de la qüestió de la *prevenció de salut a la universitat* hauria de tenir en compte qüestions que no per ser més subtils i específiques són menys importants. De vegades, algú tan sensibilitzat amb la qüestió de la prevenció de salut com un estudiant de medicina, ha hagut de patir les conseqüències sobre la seva pròpia salut d'un Pla d'estudis clarament *patogen*, amb una distribució horària que sembla no haver tingut en compte els efectes nocius sobre la salut de l'estrès i una dieta diària a base d'entrepans, llaunes o altres tipus de menjar ràpid. Des d'aquest i altres punts de vista, no seria així gens aventurat afirmar que, actualment, la majoria dels plans d'estudis de la nostra Universitat contenen trets que afavoreixen el desenvolupament de trastorns de salut i fins i tot *malalties* entre els estudiants. De fet, quan es dissenyen els plans d'estudis o es planifiquen els temutíssims períodes d'exàmens, hi pensa algú, en el *benestar* de l'estudiant?

Una altra qüestió remarcable és la *inadequació* des del punt de vista *ergonòmic* del mobiliari d'ús comú d'aules i biblioteques. Malgrat que es pot percebre en aquest sentit *notables diferències* segons quina facultat o escola es consideri, aquest segueix sent un motiu *freqüent* de queixes

entre els estudiants universitaris, pels diversos trastorns de salut que s'associen a una higiene postural insuficient (dolors crònics a la zona lumbar o cervical, agreujament de l'escoliosi, etc.). D'altra banda, l'empitjorament de l'*agudesa visual* al llarg dels anys de carrera (valorat a partir de l'augment del nombre de diòptries, per exemple) es considera generalment un procés «inevitable» associat al *sobreús* crònic de l'aparell visual; tanmateix, de vegades també poden concórrer-hi factors ambientals, com ara la il·luminació insuficient de l'aula (no és recomanable la presa «compulsiva» d'apunts durant una sessió de diapositives, per exemple).

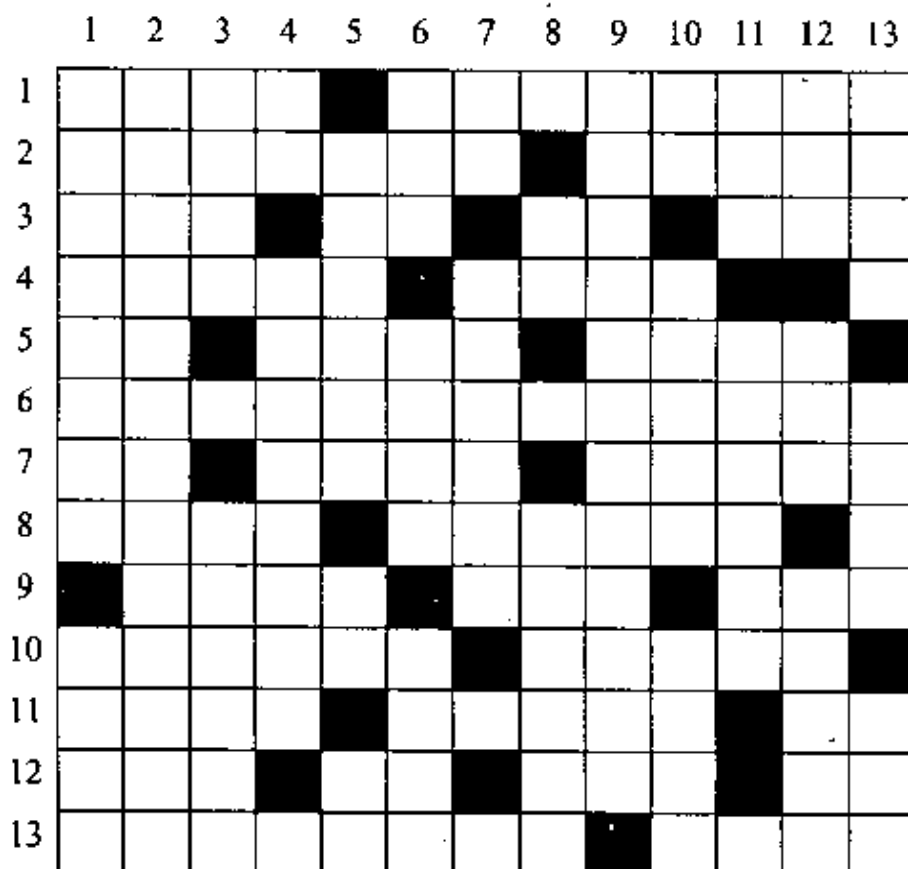
Així doncs, la *salut integral de l'estudiant universitari* és un concepte molt ampli al qual ningú no hauria de ser aliè, des de la persona que, informadament, tria lliurement l'opció de prevenir en l'àmbit de la seva salut, fins a aquells que tenen la responsabilitat de proporcionar els mitjans materials per tal que aquesta opció pugui ser practicada amb tota normalitat i naturalitat. Malgrat que el camí que ens queda per recórrer és encara molt llarg, aquest serà sens dubte més planer si s'aconsegueix el que al meu judici és el més important: adquirir plena *consciència* del problema.

Roman Romero Ortuño
Estudiant de Medicina

Agrairem que feu arribar qualsevol comentari, aportació, pregunta o suggeriment sobre aquest o altres temes de salut a: enxarxat@sic.ub.edu (consigneu «Salut!» en la casella de l'assumpte)

Mots encreuats

HORITZONTALS:

1. Afluent d'una riera. Ple de clamor. 2. Mirada. Banal, insubstancial. 3. Versió original en anglès. Ni jo ni ell. Sodi invertit. A dalt de la muntanya. 4. Color blau celeste. Prefix d'origen grec que significa "or". El primer romà. 5. Article ponentí. En produeix el cargol i el nen petit. Vendre sense cobrar al comptat. 6. Cercada pel jovent i per les nacions sense estat. 7. Document d'identitat. De biblioteca o de laboratori. Segons l'OMS, estat de benestar físic i mental complet. 8. Tasca a fer. Indiferència o passivitat. La vocal més còncava. 9. Al revés, fugi vulgarment. Si no vols pols, no hi vagis. Estrany. 10. M'oposo a les desfildes militars o reclamo el 0,7%. Acció d'acuitar. 11. Imperfecció que disminueix el valor d'un objecte. Suc hepàtic. Interjecció que ens fa parar atenció. 12. Acetilè. Salutació informal. Abans de sortir de l'ou ja ha muntat un bon pollastre. Radical que forma ponts disulfur. 13. Expresseu conformitat. Camí de Ruanda.

VERTICALS:

1. Examen ressuscitat d'èpoques obscures. Nega l'existència de Déu. 2. Estat dels esportistes després de beure's la beguda isotònica. 3. Al revés, segona part d'un regateig. Diàmetre. Tresors públics. 4. Matricula de Lugo. Molt fructífera. Nacionalisme espanyol que alguns cotxes porten enganxat al cul. 5. Agafa algú després de perseguir-lo. Pesta porcina. Pot ser pronom, preposició o article. 6. Poc cuit. Acompanya el fil. Defunció. 7. Dinar llibi. El més esperat a totes les inauguracions. Un. Un altre. 8. La primera. Al revés, Déu egipci del sol. 500. Mirarà de baix a dalt. 9. Acompanya les cimeres. 10. Adverbi de lloc. Península que uneix l'Àsia amb l'Àfrica. Deu a l'usurer les dues últimes lletres. 11. Pedra. Explicació sense intel·lecte. Cap de les quatre primeres vocals. 12. Sentiment que destines a aquell o aquella que no et respecta i et vol mal. Aquell que sofreix abocaments, embassaments, contaminants i transvasaments. Tinguda en consideració. 13. Primat. Estat de transició entre la universitat i la feina. Pla que fixa la data de caducitat del Delta.

1. Convides a sopar la Karen, una ERASMUS de Frankfurt. Què li fas?
 - a) Qualsevol sopa liofilitzada vegetal
 - b) Pa amb tomàquet i fuet
 - c) Una salsitxa de Frankfurt arrebossada amb patates rosses
2. Quina d'aquestes paraules no és incorrecta en català?
 - a) Patada
 - b) Tamany
 - c) Estupend
 - d) Enfermetat
3. Quin dels següents significats següents no correspon al mot *gitar*?
 - a) Llançar, tirar
 - b) Ajeure's
 - c) Ficar-se al llit
 - d) Vomitar
 - e) Girar
4. Com ho demanes?
 - a) Aguacate amb gambes
 - b) Alvoat amb gambes
 - c) Advocat amb gambes
5. Tria l'opció correcta per a la definició següent: «Collir raïm»:
 - a) Veremar
 - b) Baremar
 - c) Bramar
6. Quina d'aquestes obres és de Shakespeare?
 - a) La ciutat de la boira
 - b) El príncep Lear
 - c) El mercader de Venècia
 - d) Costumari popular de the Plana
7. Què signifiquen les sigles LOU?
 - a) Llei orgànica universal
 - b) Llei orgànica d'universitats
 - c) Llançament olímpic d'universitaris
 - d) Lloarem l'ordre unificat
8. Quin d'aquests tres mots correspon a la definició següent: «Espai de temps assenyalat per fer alguna cosa»?
 - a) Terminator
 - b) Terminal
 - c) Plaça
 - d) Termini
9. Què vol dir que *un castell fa llenya*?
 - a) Que es desmunta a cops de destrai
 - b) Que pren foc
 - c) Que els castellers s'esbatussen entre ells
 - d) Que cau
10. Com es diu el déu egipci del sol que surt a gairebé tots els mots encreuats?
 - a) Anubis
 - b) Ra
 - c) Aznarisi
 - d) Ramon

Podreu fer-nos arribar les vostres respostes, juntament amb el nom i els cognoms, l'ensenyament i el telèfon, mitjançant un correu electrònic a l'adreça enxarxat@slc.ub.edu, posant les paraules *conkurs enxarxat* en la casella de l'assumpte.

Entre les persones que encertin el major nombre de respostes se sortejarà un premi que consistirà en dues entrades, per a anar al *teatre* o bé a un *concert*.

El sorteig tindrà lloc el 10 de maig. Podreu consultar el nom de la persona guanyadora a l'adreça: www.ub.edu/slc.

Pau Guimerà
Estudiant de Química

Instruccions d'ús

En aquest primer número de la revista, us proposem una nova «modalitat literària»: el conte interactiu.

L'escriptora Gemma Lienas ens ofereix tot seguit el començament d'un relat que vosaltres haureu de continuar i enllestir.

Si decidiu participar-hi, feu-nos arribar la vostra continuació per correu electrònic a enxarxat@slc.ub.edu, o bé adreceu-vos a la Comissió de Dinamització Lingüística del vostre centre i liureu-la personalment.

El jurat, constituït pels membres del Consell de Redacció d'ENXARXAT triarà, d'entre totes les versions rebudes, la continuació guanyadora. L'autor o autora rebrà, com a premi, dues entrades per anar al teatre, i a més, la continuació guanyadora es publicarà en el número següent de la revista.

Animeu-vos lletraferits i lletraferides i participeu en el conte interactiu!

Traïció tecnològica

Mai no m'hauria imaginat que aquell error absurd arribaria a tenir conseqüències tan tràgiques per a la meua vida. De fet, quan es va produir, fins i tot va semblar-me còmic. El vaig considerar una d'aquestes falles que demostren la imperfecció de qualsevol sistema i que em resulten —a mi, analfabeta tecnològica irrecuperable— alleugeridores. Al capdavant, vénen a dir, ¿és absolutament imprescindible saber, en cada cas, quin botó s'ha de prémer si l'atzar pot establir pel seu compte connexions impensables? Tants cops m'he hagut de sentir dir, sobretot per part del meu home, un tipus vitalment cartesà i impecablement tecnificat, «dona, ¿per què, abans de tocar tots els botons, no penses quin fa la funció que necessites?» Tant se val que m'ho repeteixin una vegada i una altra, quan m'atabalo al davant d'un aparell d'inabastable sofisticació, premo botons, clavilles, *jacks* de connexió i espero... un miracle. Naturalment, l'aparell es torna boig, incapaç de fer front a tantes ordres contradictòries, i jo m'enroco en les meves posicions inicials: la tecnologia és una merda. He arribat, però, a familiaritzar-me en la manipulació d'aquells estris que em simplifiquen la vida: l'ordinador i el telèfon mòbil.

Justament, era davant de la pantalla del meu PC quan el telèfon fix del meu estudi va sonar. Vaig clavar una ullada a la pantalleta delataora per saber si m'interessava o no despenjar. Era el número del mòbil de la Carme, de manera que vaig alçar l'auricular i vaig dir: «digui». La Carme, perquè era ella, no em va respondre; va continuar el que semblava una conversa amb una altra persona. Com que la conec bé, com que sé fins a quin punt va atrafegada de feina i té capacitat per fer vint-i-cinc activitats diferents alhora —i totes ben fetes!—, em vaig imaginar la situació: m'havia trucat pel mòbil, mentre pel fix enllestia una altra trucada. Era l'especialista més gran del món a aprofitar el temps... el seu, és clar; malgastar el dels altres tant se li'n donava. Vaig creuar els dits perquè no trigués gaire a penjar i dir-me: «uff, ja estic per tu». Segons més tard, em vaig adonar que la Carme no parlava per telèfon, sinó que el seu interlocutor —¿o era una interlocutora?— era al seu despatx, amb ella. Aleshores vaig ser conscient que la comunicació amb mi s'havia establert de manera involuntària. Probablement, la Carme només jugava amb el mòbil quan, sense voler, havia premut la memòria del telèfon de casa meua. Encuriosida, vaig parar atenció en la conversa. Déu meu! Si semblava que...

L'escriptora Gemma Lienas va néixer a Barcelona el 1951 i es va llicenciar en Filosofia i Lletres el 1974. Ha estat professora de Llengua i Literatura a la Universitat de Barcelona i, a més, editora.

Bona part de la seva obra novel·lística, de caire juvenil, s'ha traduït a diverses llengües. De la seva producció narrativa, en destaquem la primera obra, *Cul de sac* (1986), de la qual es van fer vint-i-cinc edicions (prop de cent mil exemplars); *Dos cavalls* (1988), o *Així és la vida*, *Carlota* (1989), amb quinze edicions cadascuna. Entre els diversos guardons rebuts destaca el Premi l'Odissea (Empúries, Grup 62), atorgat el 1998 per *Bitllet d'anada i tornada*.

Darrerament, entre la seva producció per a adults publicada en català trobem *El gust del cafè* (Pòrtic) i *Vol nocturn* (3 i 4). Des d'aquestes obres, l'autora ens ofereix un món d'experiències vitals i emocionals centrades en l'univers complex de les dones.

Si ets estudiant i vols que t'ajudem en l'organització d'activitats relacionades amb la llengua, o bé tu ens en vols proposar; si vols col·laborar en aquesta revista, en els premis literaris, etc., passeja't per la nostra web:
<http://www.ub.edu/slc>

Vols col·laborar a la teva facultat en temes de llengua? Sol·licita ara mateix una beca de col·laboració amb la Xarxa!

<http://www.ub.es/acad/beques/col.laboracio>

Durant els mesos d'abril i maig a les facultats s'organitzen activitats de dinamització lingüística. Si t'interessa, consulta la programació actualitzada dels actes a: www.ub.edu/xdl/prem.htm

II Premi Arrelats de narrativa breu

R	I	A	L		C	L	A	M	O	R	O	S
E	S	G	U	A	R	D		A	N	O	D	I
V	O	A		T	U		A	N		C	I	M
A	T	Z	U	R		C	R	I	S			I
L	O		B	A	V	A		F	I	A	R	
I	N	D	E	P	E	N	D	E	N	C	I	A
D	I		R	A	T	A		S	A	L	U	T
A	F	E	R		A	P	A	T	I	A		U
	I	R	I	P		E	R	A		R	A	R
A	C	A	M	P	O		A	C	U	I	T	
T	A	R	A		B	I	L	I	S		E	P
E	T	I		E	I		L	O	U		S	H
A	S	S	E	N	T	I	U		R	U	A	N

Col·lecció de vocabularis bàsics per a l'alumnat

Tens dubtes sobre els termes que utilitzes sovint i que apareixen en els apunts, els manuals o la bibliografia en general? Saps quina és la traducció adequada al català de mots provinents d'altres llengües?

Ja has consultat en línia els vocabularis de la teva disciplina? Et pot ser útil a l'hora de fer treballs o redactar correctament els apunts de classe. Consulta'ls a: www.ub.edu/slc

Ningú no neix escriptor

Hi ha escriptors autodidactes, n'hi ha que ho són per tradició familiar, d'altres diuen ser-ho per revelació divina i, fins i tot, hi ha cuiners especialitzats en refregits que s'hi fan. Però cap d'aquests no sucava la ploma al bressol ni hi esmenava galerades. Tots han après a escriure amb enginy, ja sigui gràcies a llargues nits de lectura, ja sigui mitjançant cursos d'estiu com els que us ofereix el Servei de Llengua Catalana:

Tècniques de redacció
 Taller d'escriptura creativa
 Redacció i elaboració de pàgines web
 Correcció de textos orals i escrits

I a més a més... cursos de nivells inicials per a persones que vénen de fora i de nivells avançats per millorar el coneixement de la llengua.

Suport lingüístic?

No és una tutoria qualsevol. No és qüestió de parlar amb la professora ni d'esgarrapar punts de l'examen. Res d'això! Hi ha crèdits pel mig; són unes vint hores si no és que us ho passeu tan bé que en voleu fer més. Ajudar un estudiant a llegir textos en català; senzillament es tracta d'això. Si voleu ser tutors de suport lingüístic, visiteu la nostra pàgina web: www.ub.edu/slc/borsa

Auto... què? Autoaprenentatge!

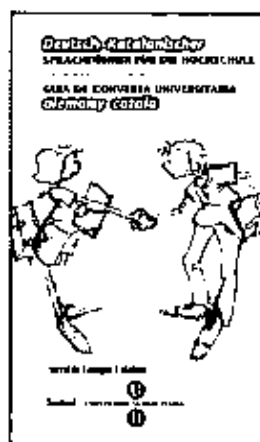
En un centre d'autoaprenentatge no trobareu un microscopi... però trobareu fitxes autocorrectives i materials de tota mena per treballar la llengua. En un centre d'autoaprenentatge no podreu fer la migdiada... però

trobareu activitats per practicar la llengua. Treballareu al vostre ritme, segons les vostres necessitats, tant com vulgueu i al vostre gust! Si voleu saber els horaris dels centres i dels assessors consulteu la pàgina <http://www.ub.es/slc/fill/servei3.htm>

Em pot ajudar, sisplau? Guies de conversa universitària

Vas a estudiar a una universitat estrangera? Vols una eina que et faciliti la comunicació i l'aprofitament dels serveis que ofereix la universitat d'acollida? Les guies de conversa universitària et poden ser molt útils. Ja hi ha les guies

anglès-català, alemany-català, àrab-català, portuguès-català, francès-català i castellà-català. Les podeu consultar a <http://www.ub.es/slc/servei.htm>

L'adreça de la nostra bústia de correspondència és enxarxat@slc.ub.edu

CURSOS DEL SERVEI DE LLENGUA CATALANA

ESTIU DE 2002

Cursos inicials (3 nivells)

Per a persones que vénen de diferents llocs d'Espanya o de l'estranger i que comencen a aprendre català. Els estudiants de la UB poden convalidar aquests cursos per crèdits de lliure elecció.

Cursos avançats (3 nivells)

Aquests nivells permeten practicar i consolidar la llengua escrita i els registres parlats més formals. Són equivalents als certificats de la Generalitat de Catalunya B, C i D. El nivell superior es pot convalidar per crèdits.

Cursos específics

Permeten millorar la redacció i exercitar-se en la tasca d'escriure i de corregir textos de diferents àmbits. Tenen valor de crèdits:

- ▶ Tècniques de redacció
- ▶ Redacció i elaboració de pàgines web
- ▶ Taller d'escriptura creativa
- ▶ Correcció de textos escrits i orals

Els cursos es fan al Centre de Formació de Sants (c. Melcior de Palau, 140), i tenen diferents horaris entre el 25 de juny i final de setembre.

Els cursos inicials són gratuïts per a estudiants de la UB. En la resta de cursos hi ha descomptes per a estudiants de la UB i socis d'Antics UB.

Més informació

Secretaria del Servei de Llengua Catalana
Gran Via de les Corts Catalanes, 585
08071 Barcelona
Horari: de 9 a 13 h
Telèfon: 934 035 477
www.ub.edu/slc

BEQUES DE DINAMITZACIÓ LINGÜÍSTICA PER AL CURS 2002-03

<http://www.ub.es/acad/beques/col-laboracio>

Quatre paraules amb... MIKIMOTO

Miquel Calçada, fill de Sabadell, de ben jove es va decidir a introduir-se en el món de la ràdio a Terrassa. Després d'enginyar diferents espais radiofònics i televisius que han creat escola i participar-hi, com ara *Pasta Gansa* o *Persones Humanes*, inicia ara un seguit de viatges per explicar la vida dels catalans que han emigrat en un nou programa a TV3.

Mikimoto ens va rebre a la seu del grup d'emissores Flaix, una iniciativa privada en el món audiovisual, compromesa amb la llengua catalana i amb la voluntat de consolidar un espai comunicatiu arreu dels Països Catalans. Tot i estar molt enfeinat, li agraïm l'atenció que ha tingut a l'hora d'intercanviar amb nosaltres unes paraules...

Als 14 anys ja et vas adonar que volies fer ràdio... sense haver-ne tingut cap experiència abans?

Sí. Només havíem gravat algunes coses per Sant Esteve i per a vetllades familiars. I n'era un oient, m'agradava molt escoltar-la a totes hores.

Tu vas començar per la pràctica, exercint directament...

Sí, totalment. Tenia moltes ganes de començar i no em vaig plantejar si havia d'estudiar.

El recomanes, aquest procés d'aprendre treballant?

Jo crec que sí. Pensa que, quan vaig començar, el món de les ràdios municipals no existia i... o entraves en una emissora o no hi entraves. Ara hi ha molta gent que comença i que sobreviu en emissores municipals, però això tampoc no et porta enlloc si no hi ha ningú de qui no puguis aprendre coses. Jo vaig tenir la sort d'anar a Ràdio Terrassa en una època de la qual estic molt content pels professionals que hi havia en aquella època. Si tu estaves allà al seu costat, anaves mirant i feies d'aprenent. Ara és molt més complicat.

Parla'ns una mica de la teva experiència a la universitat... Tenim entès que estudies a la Universitat Oberta.

Fins fa dos anys estava estudiant Dret i Humanitats. Ara em falta un any per acabar Humanitats. De la carrera de Dret vaig fer un primer any, me'n falten tres més, però ja tinc fet Dret Romà, que és molt important. Ho he de continuar fent, però el que passa és que aquest any he tingut molta feina i primer és l'obligació que la devoció.

Per què algú que es dedica a la comunicació estudia Dret?

Sempre he estat del parer que és molt millor estudiar una altra carrera diferent, una que t'aporti una sèrie de coneixements que no pas els estrictament relacionats amb la teva feina, amb allò a què et vols dedicar... però és evident que a la Facultat de Ciències de la Comunicació hi ha quatre anys d'estudis en què deuen explicar moltes coses, i segurament hi deus aprendre els fonaments d'aquesta professió... Però crec que passar per la universitat no és tan necessari com, per exemple, per a un arquitecte o un metge. En canvi, crec que fins i tot és molt més interessant i molt més enriquidor per a aquesta professió que la gent que s'hi dediqui tingui altres coneixements diversos. És a dir, que mirin d'ampliar un coneixement que es pot adquirir dia a dia...

«Estudiar no ho és tot. És més important tenir clar a què et vols dedicar»

En una entrevista anterior vas dir que segons qui té més coneixements i sentit comú que un estudiant universitari. Ens ho pots comentar?

Sí, un professor explicava l'anècdota que un estudiant seu que havia acabat Empresarials, amb "44 màsters de l'univers", li havia demanat consell perquè el seu pare encara li pagava un any més de cursos... I el professor li va dir: "El que has de fer és passar-te tot aquest any anant a teatre, al cinema, llegint poesia, etc." i l'altre es va quedar així, parat, i pensava que el tio s'havia tornat boig i que li estava prenent el pèl. I llavors encara hi va afegir: "Si el teu pare té algun dubte que em truqui". Està molt bé la metodologia i la sistematització dels coneixements, i també està molt bé la passió. Però la passió sense la sistematologia o sistematització tampoc no va enlloc, i a l'inrevés. Hi ha molta gent que té molts coneixements però no té clar a què es vol dedicar, i aquest és el problema. Hi ha gent que no té clar absolutament res.

La presència d'aspectes culturals en els mitjans de comunicació et sembla escassa?

Em sembla que això és evident. Ara hi ha una pornografia absoluta de sentiments. És el que interessa ara. Ara i aquí. "Jo vull veure algú com plora i això ens fa a tots molt més humans". No crec que aquest tipus de programes serveixin per millorar les persones. És un tipus d'espectacle com un altre, que també hi ha de ser, però el que passa és que es tendeix nocivament cap a una sola banda. També em plantejo si la televisió pública ha de fer això, però ja seria un altre debat.

Com entens el fet de ser català en l'actual context de "globalització"?

Hi ha gent que creu que gràcies a la globalització les cultures minoritàries tenen més possibilitats de sortir-se'n. Pot ser un aspecte positiu, però sempre cal que això ens ho creguem. Cal anar desacomplexats.

Pau Arbat, Cesc Mas i David Medina